

Mūsų Obalėis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai neišnyks
nuo šios žemės."
—Abraham Lincoln.

VOLUME XXII, No. 163

SESTADIENIS, LIEPOS (JULY) 12, 1941

3116 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

TELEPHONE: VICTORY 1455

KAINA TRYS CENTAL

KASDIENA...

Užsimuša Laimėjimais
Mr. Norem
Klasinė Justiceja
Blitz ir Antiblitz

Tūlas Amerikos korespondentas kalbėjosi su tūlu vokiečiu dabar gyvenančiu Brazilijoje. Tas vokiecis dalyvavo pirmam pasauliniam kare. Jis sakė, kad didžiama vokiečių tuomet ironizavo: "Wir siegen uns tot." Tas reiškia: "Mes užsimušam savais laimėjimais."

Šimtai tūkstančių vokiečių jau užsimušė tokiais laimėjimais Rytų fronte.

Chicago lietuvų tautininkų susirinkime Mr. Owen Norem (save tebeskaitęs ambasadorium Lietuvai) pasakė: "Visai natūralu sveikinti pasiluosavimą nuo Rusijos, net jeigu tą įvykino Vokietijos ranka."

Tą ranką reikia išbučiuoti, ką kasdien ir daro "Draugas" su "Naujienom."

Po to tie veidmainiai sako, kad jie "remią" Roosevelto užsienį politiką.

Prez. Rooseveltas kalbėjosi su ambasadorium Umanskiu. Juodu kalbėjosi, kaippo artimų valstybių atstovai, kuriuos jungia bendras tikslas.

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Welles praneša, kad Sovietiam jau siunčiama pagelba.

Tai ve kokia Amerikos politika. Tą politiką lietuviški reaktoriai niekšiskai sabotuoja.

R. Whitney, buvęs Wallstryčio brokeris, kuris savo spekuliacijoms nukiradė tūkstančius žmonių, jau paleistas iš kalėjimo. Kriminalistas išlaisvintas.

Bet Earl Browderis vis dar kalėjime, nors jis nei vieng žmogų neuskiradė. Jis įkalintas už savo politines ir socialines pažiūras.

Tai ryškiausias ir brutaliausias faktas klasinės justicijos. Sujudis už Browderio išlaisvinimą išaug masinis.

Kada prezidentas tars savo žodį?

Kokia laimė "Naujienų" šmoukui! Anglijos radijo bangomis dar nesigirdi Internacjonalto garsų!

Renegatas šmokas užmiršo, kad ir jis kadaise dainavo Internacjonalą.

Is ko tyčiojasi tie žmonės? Is savęs.

Lenkų tautos budelis, gubernatorius Frank, sakė prakalbą is Krakovo radijo stoties. Liepė lenkams būti neutraliais ir užsiklaipyti šaltai. Jis žino, kad ir savo pusę lenkus negalės patraukti.

Bet keista, kad prie neutralumo lenkus kviečia ir Amerikos lenkų politikeriai. Jų politika supuola su Hitlerio politika.

Visai kitaip į tai žiūri lenkų minios. Jos—su Sovietų Sąjunga.

Vokiečiai išgarsėjo savo blitzais, savo žaibais. Bet is Sovietų masybės kritinės kyla galinę gas anti-blitzas.

Anti-blitzas išsivystys į tikrą perkūniją.

Kodėl Amerika pasiėmė Islandiją? Dėl savo saugumo. Dėl apsigynimo nuo priešų.

Ar tuomi nepateisinama Sovietų Sąjungos žygiai prieš Fin-

Vokiečiai Visur Sulaikyti

LONDONAS SAKO, NAZIAI RENGIA DAR NUOŽMESNĮ OFENSYVĄ

NAZIAI PRISI-PAŽYSTA ESA SULAIKYTI

BET RUOŠIASI NAUJAM PUOLIMUI; SUTRAUKIA MILZINISKAS JĖGAS

Naziai Tariai Ant Žut-But Visom ir Gal But Paskutinėm Jėgom Atnaujint Pralaimėtą Ofensyvą.

LONDONAS, liep. 11.—Londono kariniai šaltiniai praneša, kad naziai telkia nepaprastai didelės karo jėgas atnaujinti ofensyvą prieš Tarybų Sąjungą. I frontą gabenama kė tik sustveria Vokietijoje, Italijoje ir bile kuriam kitam pavergtam krašte. Naziai dera desperatiškas pastangas, kad atnaujint ofensyvą prasiliuzti per Raudonosios Armijos eiles ir butinai pasiekti Maskvą arba Kijevą, arba abu dū miestu.

Atnaujintas ofensyvus gali prasidėti bile diena ir jįsai bus begalo nuozmesnis, tiesiog barbariškas. Kartais naziai gali griežtis ir nuodingųjų dujų.

PRISIPAZYSTA SULAIKYTI

BERLYNAS, liep. 11.—Nazijų karinė vadovybė dar vis laiko užčiaupia burną, o is fronto žinias už ją paduoda valdiška žiniatinkla. Kartais naziai gali griežtis ir nuodingųjų dujų.

Užminavo San Francisco Užlają

WASHINGTONAS.—Karinio laivyno atitinkamas skyrus praneša, kad birželio 28 dieną užminuota įplaukimas į San Francisco užlają.

Užminavimas tęsis neribotai. Laivai įspėti būti atsargiai prisitarius prie nurodyto vandens apylinkės.

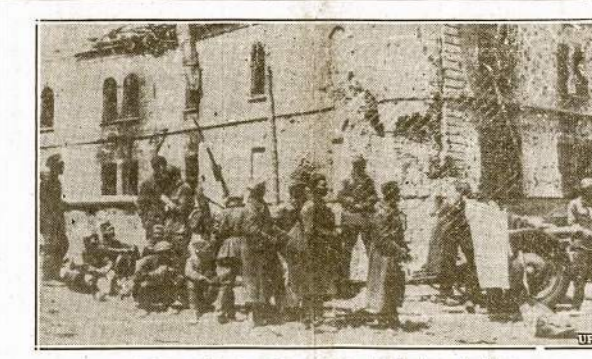
landija? Mannerheimio linija buvo daug pavojingesnė Sovietams, negu Islandija Amerikai. Tokiais laikais, kaip dabar, nėra reikalo skaitytis su legalėm fikcijom.

Užtenka to, kad Islandijos žmonės pritaria Amerikai. Finų žmonės taip pat pritaria Sovietų Sąjungai. Nepritaria tik mannerheimiškos viršūnės.

Kaizerio anukas princas Louis Ferdinandas apsigynoj su "caro" Kirilo dukterim Kyra. "Caras" Kirilas, mirdamas, paliko caruką Vladimirą.

Vladimirą ir Ferdinandą Hitleris nori padaryti Rusijos ir Ukrainos carais.

Kokia trupma jų atmintis. Jie jau užmiršo caro Mikės likimą. L. Pruseika.

Naziai Brest Litovske. Bet neatrodo, kad jie jame ilgai bebūs.

Hitleris Spira Švediją Karan Prieš Tarybų Sąjungą

STOCKHOLMAS, liep. 11.—Berlyno fašistinė vyriausybė vis oršiau ima spirti Švediją skelbti karą Tarybų Sąjungai. Nazijų konsulatui ir atstovybė vedda plačią už karą propagandą ir suokalbūją su švedais bankieriais ir industrialistais.

Esama davinų, kad gera dalis švedų milijonierių pasidavė Berlyno įtakai. Is savo pusės jie slato vyriausybei reikalavimus sigisti armiją į Finlandiją. Is švedų milijonierių išsireikšimų suprasita, kad naziai jiems didelių grobių pažadėję Tarybų Sąjungai.

Turkija Internavo 11 Francuzijos Karo Laivų

ANKARA, liepos 11.—Turkijos vyriausybė internavo 11 Francuzijos karo laivų ir laivų igulas su jų vyriausiu komanduoju vice-admirolu, kuomet laivai atplaukė į Turkijos uostą Aleksandretta.

Laivai bėgo is Beiruto, Sirijos, kad nepatektų anglams. Sulig tarptautinėm tiesom, pasibaigus anglų francuzų karui Sirijoje, laivai turėtų grąžinti Francuzijai. Anglai dar spaudimą, kad laivai dabar butų atiduoti talkininkams.

Antru Kartu Atakavo Italiją

ROMA.—Italijos kariniai šaltiniai skelbia, kad anglų aviacija vakar naktį antru kartu bombardavo Neapolį ir kitus Italijos miestus. Anot jų šaltinių, bombardavimas nemažai pridarė nuostolių "rezidenciniuose distriktuose."

Atkeršdydami italai bombardavo anglų abiejus sandėlius Haifo, Palestinoje, ir Cypruso saloj.

KARO SĄLYGOS NUSVIRUSIOS SOVIETŲ PUSĖN

Londonas, liep. 11.—Anglų kariniai komentatoriai sako: "dabar jau visiškai aišku, kad vokiečiai sulaikyti jiems dar nepasiekus nei pusės to, kiek puolant Tarybų Sąjungą buvo outarę pasiekti." Jų manymu, nulemiami mūsų turėsią įvykti bėgje sekantį dvejų ar trijų savaičių. Tie mūsų esą turėsią parodyti, ar karas bus ilgas ar trumpas. Pirmosios trys savaitės parodė, kad Sovietų kariuomenė gali vokiečius sulaikyti.

Už vokiečių sulaikymą anglų komentatoriai labai kredituoja Raudonąją Armiją, kad jina istengė atkartotinai priešą kontratakauti. Esą "visiškai suprantama, kad vokiečiai negalėjo atlaikyti dvejų ar trijų milijon gerai įkintuotų raudonarmiečių atkartotinių puoimū vien tik Smolensko sektoriuje."

Vokiečiai pradėjo puolimą nepaprastai didelėm jėgom, dabar tos jų jėgos susilpnintos,

išsemtos ir atsibudavojimui reikalauja kelių savaičių pauzos. Komentatoriai linkę manyti, kad vokiečiams sunku ir su amunicija ir su amunicijos pristatymu.

Tuo tarpu Tarybų Sąjunga jau visiškai baigė karitomos mobilizaciją ir frontus sustiprina ir net didina jau mobilizuotais kareiviais. Amunicijos jau nestingia ir, be to, dideli kiekiai Anglijos karinės medžiagos esą jau kelyje į Tarybų Sąjungą.

Finų Baltagvardiečiai Nori Atplėst Nuo Sovietų Kareliją

HELSINGFORS.—Baltagvardietis Mannerheim paragina finų kareivius drąsiau pulti Tarybų Sąjungą. Jisai aiškino, kad jisai ir baltagvardietiška jo vyriausybė ir sykiu Berlyno naziai, labiausia geidžia atplėsti Kareliją nuo Tarybų Sąjungos. Mannerheim norėtų visu Finlandijos pasieniu bent 100 mylių jėiti į Tarybų žemės gilumą.

Pataria Neparduoti Naziams Reikmenų

Washingtonas, liep. 11.—Apsigynimo organų oficialai vakar patarė Roosevelto vyriausybei blaikistyti prekybinis agentus—užsienio ir vidaus—per kurių tarpininkystę Amerikos gaminiai atitenka Vokietijai.

Naziai Neduoda Minėti Bastilijos Sunaikinimą

Paryžius.—Nazijų okupantų autoritetai uždraudė francuzams minėti Bastilijos sugriovimą.

Neokupuoti Francuzijos sukakties minėjimas nors ir bus, bet bus labai nublankęs.

Japonai Nutarė Neklausyt Nazių Ir Nepulti Sovietų

—sen visgi SHANGHAI, akis 11.—Kai tvirtinama, penų vyriausybė vakar galutinai nusprendė nesikišti į Tarybų Sąjungos ir Vokietijos tarpų ir nepulti (bent šiuo tarpu) Sovietų, kaip to butinai nori Berlyno naziai. Prie tokio sprendimo japonus pastumėję Raudonosios Armijos atsiekti laimėjimai rytų fronte. Nemažai įtakos į japonų nusistatymų padarė ir tos 32 Raudonosios Armijos divizijos, kurios išrikuotos Sibierijoje, Japonijos pasieniuose.

Japonų sprendimas padarytas akivaizdoje sunkaus nazijų spaudimo, kad nevinikint jė pultų Vladivostoką. Nuo pradžios karo prieš Tarybų Sąjungą į japonus spaudėmą Hitleris desimteriopai padidines. Užsienio reikalų ministeris Yosuke Matsuoka linktų nazijų spaudimą patenkinti, bet kitų ministrų nesutinka. Jie geriau beveikia kokį nors puolimą pradėti Pietinėse jurose.

SOVIETŲ AVIACIJA VEIKLI VISAME FRONTE; KERTA SMŪGIUS KUR TIK PRIEŠAS SUJUDA

Naziai Ruošiasi Naujam Puolimui, o Sovietai Pasiruošia Atrėmimui ir Gal Kontrofensyvui

MASKVA, liepos 11.—Vėliausias Tarybų Sąjungos komunikatas is fronto trumpas ir lakoniškas. Trumpai pažymi, kad priešas visuose fronto sektoriuose sulaikytas, o kur parodo kiek gyvumo, Sovietų aviacija ir tą prižiūgia. Centraliniuose fronto sektoriuose priešas kaip suakmenėjęs. Priešo judėjimą čia pribaigė Raudonoji Armija aną dieną, kai vieną jo mechanizuotą diviziją visiškai sunaikino, o kitą — smarkiai sužalojo—išblaskė.

Šalota divizija panikoj išlikla, paliekant 3,500 užmūstų ir 6,000 karinės medžiagos. Be užmūstų, Sovietai pateko 2,400 belaisvių, 8 baterijos, 54 motorciklai, 30 automobilių ir daugis kulkosvaidžių. Daugiant antrąją diviziją, Raudonosios Armijos aviacija ir artillerija suplėškino 70 priešų tankų vienu atvejū ir 36 tankus kitu atvejū.

Pietiniame fronto sektoriuje, ties Prut upė, priešų veikimas smulkus. Kiek smarkiai vienu tarpu sujudo vokiečiai ir finai Štaurniame fronte. Puseknėjytin astraus susirėmimo, priešas pasitraukė palikęs 320 užmūstų ir sužeistų.

Užfrontyje partizanų judėjimas darosi platus ir priešai praigaistinas. Vienam kaime buvo apsistojusi vokiečių motorciklistų kuopa. Naktį partizanai taip užatakavo apsistojusias, kad is 88 nazijų vos tik 12 paspruko.

(Naujų pranešimų is fronto nėra. Tai visai suprantama delko. Kaip priešas tyliai rengiasi naujam užpuolimui, taip ir Raudonoji Armija pasiruošia puolimą atrėmti ir gal buti, puolimą atrėmus, kontrofensyvą ant priešų pradėti.)

Sovietų Komunikatas

MASKVA, liepos 11.—"Vakar naktį nieko ypatingo neįvyko frontuose.

"Musų aviacija be perstojimo naikino priešų motorizuotus ir mechanizuotus dalinius, o taipgi puolė ir priešų aerodromus.

"Esą patikrinta, kad per dieną ir naktį musų orinės jėgos nukirto ir aerodromuose sunaikino 58 priešų karo lėktuvus. Savųjų praradom devyonis.

"Jaunesniojo leitenanto vadovaujami žvalgai įsiskverbė į finų baltagvardiečių liniją ir išvystė aštrų susirėmimą. Žvalgai pasitraukė į savo pusę paties 70 baltagvardiečių.

"Jaunesniojo leitenanto Čarkino komanduojuomas kuopos aštuoni raudonarmiečiai dengė kuopos pasitraukimą. Čarkinas sugubai užkamufliavo jų pasislėpimą. Vokiečiai pasislėpę nesurdarė patiko vytiš būdtraukiančių Sovietų kuopą. Raudonarmiečiai tada atdarė kaitrų ugnį ir kaip bematant paskėjo 50 vokiečių."

Angliakasyklos Ekspliozijų Žuvo 11 Darbininkų

LEEDS, Ala.—Acme Mine Nr. 6 kasykloje įvyko smarki eksplozija, kurios pasekoje užgriauta is kasyklos išsiklimas ir prislėgta kasykloje dirbę darbininkai. Gelbėjimo svadai jau išėng 10 lavonų. Valdžios autoritetai prasiarė, kad kartais gali būti, jog bus žuvę vyri darbininkai. Kompanija nesako kiek nelaimės metu kasykloje darbininkų buvo.

LEKTUVI UZSIMUŠE TRYS LAKUNAI

Augusta, Ga.—Motorui sunaigėjus ir su jūnis lėktuvus nukirto ir su juo užsimušė trys seni lakunai. Orlaivyje buvo ir kadetas. Nelaimėiė masi vystyti jisai nusileido parausu.

"VILNIS" (THE SURGE) LITHUANIAN LABOR DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition, is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$8.00, six months \$4.25, foreign countries \$10.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1917.

Trys Savaitės

Hitlerio motorizuota galybė jau pajuto ką reiskia karas su Sovietų Sąjunga. Trečioji karo savaitė įrodė ir fašistinei Vokietijai ir jos pakalikams, ką reiskia kariuoti ne tik su Raudonąja Armija, bet ir su visa liaudimi. Dabar jau tikrai galima pasakyti, kad blitzkriegas neišdegė. Susprogo mytas buk fašistine armija negalima įveikti. Susprogo "donerveterišką" apjakimas.

Mes jau rašėme vakar, jog Amerikos armijos vadovybė net nustebo, kad Raudonoji Armija tapo stipria mūšiai ir kontratakui. Šiandien mes galime cituoti ką sako apie padėtį karo fronte toks žymus karinis specialistas, kaip M. W. Fodor, kuris per dvidešimt metų buvo Chicago "Daily News" korespondentu. Visų pirmausia jisai pripažysta, kad "Rusijos armija gerai atsirekomendavo."

M. W. Fodor mano, kad moderniškas blitzkriegas paprastai turi duoti apčiuopiamų rezultatų per pirmąsias karo dienas. Taip buvo Lenkijoje 1939 metais, kada po dešimties dienų jau buvo aišku, kad Lenkijai nėra jokios vilties atsilaikyti. Francūzijoje 1940 metais, praėjus penkios kovų dienoms, jau buvo aišku, kad pergalė Vokietijos pusėje. Kare su Sovietais jau to nėra. Praėjus trimis savaitėmis vis labiau stiprėjanti mūšij, fašistai patys priversti konstatuoti, kad jiems jau reikia gautis naujų strateginių rezervų, kad jiems reikia pergrupuoti savo armiją.

Kiek liečia Raudonąją Armiją, tai jai ne tik nepalaizdas nugaraukulis, bet ji jau susepjo samobilizuoti visą savo armiją ir rodo vis kietesnio dantingumo, pasiryžimo ir iniciatyvos.

Pradžioje antros savaitės Berlynas blofino, kad Raudonojo orlaivyno spėkos pakirstos ir kad vokiečiai vryrauja ore. Bet jų pačių tolmesni pranešimai kasdien kartoją, kad jie nukovė tiek ir tiek naujų sovietinių lėktuvų. Ir jie paduoda labai didelius skaičius. Taigi, net jų pranešimais vaduojantis, Sovietai turi labai didelius lėktuvų skaičius.

Kiek galima spręsti iš Maskvos pranešimų, raudonųjų sakalų spėkos yra tikrai milžiniškos.

M. W. Fodor sako, kad vokiečių originalus planas buvo toks: sudaužyti Raudonąją Armiją pirmine karo fazėje, o kas liko—apsiausti ir visiškai likviduoti. Tas neįvyko. Pamatinės dalys Sovietų armijos nėra nei palietos.

Fašistų iniciatyvai atslugstant, Raudonoji Armija ima laipsniškai iniciatyvą į savo rankas. Vis labiau ir labiau fašistams reikės skaitytis ir su nauju faktorium, su pačia liaudimi, su laudies milicija, su partizanais, kurie ir įsiveržėlių užnagarį darys jų gyvenimą daugiau ne gu mizerum.

Bet šiuo tarpu dar peranksti kalbėti apie sudną dieną fašistams. Pažeistas fašistinis žvėris dės didžiausių desperatiškų pastangų prasliauti per naujai sukonsoliduotą liniją.

Ant kiekvieno žingsnio tuo šūsnukius, laukia Sovietų Armija ir liaudies. Jų šonkauliai bus sulaužyti.

Koks Smugis Tam Reksniui

Kongresmanui Martinui Dies teko pergyventi labai skaudų smugį. Jis tokio smugio nesitikėjo. Kas jam labiausia nesmagu tai tas, kad tą smugį jam uždavė Texas valstijos žmonės.

Austin mieste leidžiamas laikraštis

"American Statesman" pravedė šiaudinius balsavimus, norėdamas patirti, kaip to miesto žmonės žiuri ir teikimą amerikiečių pagelbos Sovietų Sąjungai.

Pasėkmės balsavimo buvo šitokios: 62 nuosimčiai balsavo, kad SSSR būtų duodama tokia jau pagelba, kaip ir Britanijai. 11 balsavo, kad Rusijai būtų teikiama parama, bet ne taip didelė, kaip Britanijai.

Tiktai 26 nuosimčiai pasisakė prieš paramos teikimą, o kiti pasisakė neturį aiškios nuomonės.

Taigi, net Texas valstijoje žmonės prielankiai žiuri į Sovietų Sąjungą. Jų nuomonė tokia: "Rusija kovoja prieš Hitlerį, o mes norime, kad Hitleris būtų sumuštas."

Kaip musią kandęs turi jaustis kongresmanas Dies. Savo lochoj valstijoje M. Dies turėjo ir kitą nemalonumą. Jis labai troško būtų išrinktu senatorium. Jis labai norėjo kalbėti visos Texas valstijos vardu. Bet ir čia jam nepasisekė.

Is keturių kandidatų į senatorius jis gavo mažiausia balsų.

Karčios Teisybės Žodžiai

1939 metų pradžioje Earl Browderis rašė: "Aš tik ką sugryžau iš savo kelionės Europon. Ten aš mačiau kaip šalis po šalies patenka į žvėriško fašizmo naujus, pasekoje pasitraukimo ir pasidavimo vadų. Gi pati liaudis negali suilaikyti tą pasitraukimą ir pasidavimą, nes ji nėra vieninga..."

"Mums sakė, kad Municho paktas davė taiką pavargusioms pasauliui. Bet ta banditiška sutartis Hitlerio, Mussolinio, Chamberlaino ir Daladier sunaikino Čekoslovakijos respubliką, paskutinę demokratijos liekaną centralinėje Europoje. Ta sutartis pavedė karo siaubon Hitlerio kontrolėn žymias Europos dalis ir daugeriojai sustiprino jo galybę kariuotėje. Ta sutartis sunaikino taiką Europoje."

"Jie sako, kad tai... bet tai nėra jokia taika. Tai karas, kas trijuose kontinentuose, nepasibaigiantis karas. Jis prasidėjo civiliu karu prieš Vokietijos liaudį, kurią pavėrgė žiauriausias pasaulio režimas... Po to karas persimetė Ispanijon, kaipo intervencijos karas. Austrijos valstybė per vieną naktį buvo sunaikinta. Čekoslovakija buvo sunaikinta. Karas persimetė Afrikon ir sunaikino Ethiopijos liaudį. Karas siaučia Azijoje, kur mirtis grėsia milijonams Kinijos vyrų, moterų ir vaikų."

"Tai yra brutalus, baisus, katastrofiškas karas. Ir to karo piltimas, tas karo pabaisų triumfas perstatomas kaip "taikos" laimėjimas. Didesnio melo negali būti."

Tai taip Browderis rašė 1939 metų pradžioje, karstai ragindamas demokratijas susivienyti ir pastoti kelią fašistiniams baisunams. Tie, kurie turėjo valdžią tuo laiku, to balso nepaklausė, kaip nepaklausė balso milijoninių minių, reikalavusių sudrausti fašistinius smakus.

Ir šiaandien tas žmogus, kuris rašė tos karčios teisybės žodžius įtalpintas kalėjimam. Geriausias kovotojas prieš fašizmą eliminuotas iš laisvos Amerikos bendruomenės.

Tai skriauda ir žaizda, tai neteisybė, kurią giliai atjaučia visi fašizmo priešai. Milijonai žmonių kreipiasi prie prezidento Rooseveltą, pailiuosukite Earl Browderį!

Žydų Tarpe

Žydų darbininkų dienraštis "Freiheit" rašo apie Amerikos žydų nuotaikas sąryšį su karu Rytų fronte.

Pirm karo Vokietijos su Sovietų Sąjunga žydų buržuazinė spauda piktai niekino Sovietų Sąjungą. Savo neapykantai pareiškė ji naudojosi net anti-semitiniais šaltiniais. Si piktą nuotaiką jau išnyko. Net ir nepatriantai komunistams žydai ir jų spauda pakaitė toną ir ne tik toną. Jie dabar kalba ir rašo prielankiai, nes supranta, kad Sovietų žmonės ir armija grumiasi už žmoniškumą, už tautinę laisvę.

APŽVALGA

AR BUS GERIAU?

"Sandara" (Nr. 28) sakosi neautomatiškai tampa Hitlerio slovtoja. Ji tikisi, kad Hitlerio įrankiai tvarkys Lietuvą. Jos redaktorius plunksna piešia tokį brazierį:

"Nepaisant į tai, Lietuvai visgi bus bus geriau dabar, negu pirma. Žmonės pasijus laisvius; jiems bus sugrąžinta nacionalizuoti žemė, namai ir biziniai. Raudonųjų žvalgyba nepersikins Lietuvai už tai, kad jie yra lietuviai. Baisaus kalėjimo dienos užsisbaigė ir nors reikės pavargti, bet visgi tas vargas bus laisvo piliečio, bet ne politinio kalinio."

Kiek čia "Sandara" prirašė, tai viskas paremta vienu motyvu — private nuosavybe. Buožės ir dyvarponiai, smetonlaiziai ministariai ir bankininkai gaus savo nuosavybes, savo žemes, bankus, fabrikus. O kaip bus su milžiniška lietuvių didžiama, kaip bus su tais kaimiečiais, kurie prie Sovietų valdžios gavo žemes? Kaip bus su dešimtimis tukstančių darbininkų, kurie buvo pajutę naujo socialistinio gyvenimo šypseną?

"Sandarai" rupi ne gerovė beveik trimalioninės lietuvių tautos, bet privilegijos gal kokio šimto tukstančių gyventojų.

Lietuvą vėl apnyks vyskupai ir zokonikai, kuriems niekas daugiau nerupi kaip tik turtų krovimas. Lietuvos inteligentija, Lietuvos mokslo vyrai, kurie jau buvo įsitraukę į naują socialistinę kurybę, bus verčiami priimti ir suvirškinti kraugeriškas Hitlerio "idejas."

Tikėsime, kad ta kontr-revoliucijos pavietrė, kurią be abejonės, lydi baisus kerštas ir teroras, bus tik laikina.

ABRAMOVIČIUS BALSAS

Sklokinių socialistų laikraštis "Gadyne" skelbia Rusijos socialdemokratų pareiškimą, po kuriuo pasirašo tulas Abramovičius. Abramovičius atstovauja grupę socialdemokratų, kurie atsikraustė New Yorkan po to kaip Francūzijos buržuazija pardavė savo sąlynciams.

Sovietų Sąjungoje tie žmonės senai jau užmiršti. Tai lyg ir balsas iš emigracijos kapinyno. Jis neturi jokios realės reikšmės, nes tai balsas kelių nusigyvenusių asmenų.

Abramovičiaus grupė šaukia "ginti mūsų šalį nuo nacių antpuolių... Sveikina Britanijos valdžios nusistatymą visomis galimomis priemonėmis teikti pagalbą Rusijai..." bet tuo pačiu sykiu idiotiškai plusta "Stalino diktaturą." Tuo budu tuo tulžij ji pati palaikėja savo tuščias frazes apie "šalies gynimą."

Kad tos frazės yra tuščios ir veidmainingas parodo nusistatymas lietuvišką socialdemokratų. Šie maklioriai sako, kad Sovietiams nereikia teikti jokios pagelbos. Grigaitis savo organe rašo, kad Sovietams galima siųsti tik...paniakų.

"Socialistinis" chuliganizmas pasiekė savo čikurą.

PRASIMELAVO

Paimkite pastarąjį "Keleivio" numerį (28) ir pažiūrėkite į pirmą jo puslapį. Štai, atsiprašant, žinios: "Vokiečiai jau lauziasi per Stalino Liniją"; "Rygą vokiečiai pamėgė šturmu"; "Smolensko bombardavo dvi dienas"; "Numato Sovietams badą"; "Rusai buvo įsakę išplėsti ir sudęginti Estiją."

Visos tos "žinios" nudažytos hitlerine ranka. Apžvalgos skyriuje "Keleivius" perspaudina straipsnius iš "Naujienu", "Gadyneš" ir "Darbininko." Visi tie straipsniai biauuras antisovietinio turinio.

IVAIRIAIS Klausimais

Kinijos Liaudies Nepalaizama Jėga

Japonijos imperalistų pradžia puolimas prieš Kinijos liaudį jau įėjo į penktus metus. Liaudies jėgos pasirodė nepalaizamos. Tų jėgų cementu yra Kinijos Komunistų Partijos ir 8-to, 4-to kelo komunistinės armijos, kuriose yra arti milijonų vyrų. Tos dvi armijos yra užsigrūdę komunistine ideja; jos išlavinę veiktį partizanškai ir kapoti Japonijos jėgas.

Perėlit žiemą vadinami Japonijos apramotojai norėjo tas dvi armijas likviduoti ir tuomet susitaikyti su Japonijos imperialistais. Vokietijos naziai ir Italijos fašistai Kinijos liaudies išdavystę vaidino svarbią rolę. Tačiau jiems nepasisekė. Tie suokalbinkai pralaimėjo. Kinijos "Raudonoji Armija" tai 8-to ir 4-to kelo armijos atmušė jų pasikėsimus ir dabar veda kovą padidintu pasiryžimu išviti Japonijos imperialistus iš Kinijos žemės. Kinijos Komunistų Partija minėdama 20 metų savo gyvenimo sukaktį pažadėjo su padidinta jėga veiktį vieniant Kinijos liaudį.

Chiang Kai-shek, kuris stovi liaudies valdžios centre ir buvo pradžies pasvirė prie pasidavimo japonam priverstas buvo pasiaikyti, kad turi pasilikti 8-to ir 4-to kelo armijos, nes liaudis nepakvė ty armijų sunikinimo, nes jos yra stipriausia ir veikiausia jėga prieš japoniskus užpuolikus.

Tarybų Sąjungos Militarinė Komisija Londone

Liepos 8 d. į Londoną atvažiavo Tarybų Sąjungos militarinė komisija, tai atstovai nuo Raudonosios Armijos, Raudonojo Jūrų Laivyno ir nuo Raudonojo Orlaivyno. Valdžia fotografuojami Britanijos karininkai kai sveikins su Tarybų Sąjungos karininkais. Taip gi buvo partvarkyta, kad nebūtų masinės demonstracijos komisijs sutikimui. Tačiau kai išlipi iš traukinio Londone Tarybų Sąjungos karininkai, tai tuoj susikaupė minios žmonių. Apstojo visur juos žmonės ir kilo nesudvaldomas entuziazmas, tai sveikinimai dėkavojant už Raudonosios Armijos karžiškiškų žygius prieš Hitlerio govedas.

Minia reikė ne tik nesudvaldomą džiaugsmą ir pagarbos ovacijas, bet išskėlė rankas ir dainavo "Internacionalą."

Liepos 8-tą Londone įvykis parodo, kaip žmonės dėkingi Raudonajai Armijai už pliekimą Hitlerio pasimojimą.

Jeigu ir norėtų Britanijos val-

buvo ir mišų geri bičiuliai Scottville, Mich., farmeriai. Vincas Stakėnas aukavo savo mirusio sūnauus Raymondo atminčiai pagerbti \$10.00; nuo savęs V. Stakėnas \$5; Longinas Stakėnas \$5; F. Žukas \$5; J. Juodaitis \$2.

Atvykę Chicago pasisvečiuoti ir aplankę vilniečius aukavo preso fondan ir bendriem dienraščiui reikalom: Petras Balzaris, Woolworth, N. Y., \$5; Fr. Kontenis, Batavia, N. Y., \$3; Z. Dowolius, Yorkshire, N. Y., \$2.

V. Tarsaškiev, Hartford, Conn., atsiunđiamda prenumeratą, pasimokejo 50c pabaudo.

Visiems aukotojams labai ačiujome.

"Vilnius" Adm.

Kas Remia "Vilni"

- M. Chesnienė, Chi., \$5.00
A. Karalius, Chi., 1.00
L. Pruseika, Chi., 1.00
V. Plečkaitis, Chi., 1.00
M. Karaliene, Chi., 1.00
M. Katilienė, Chi., 2.00
M. Versauskas, Linsbury, Conn., 1.00
E. Plečkaitienė, Chi., .50
J. Graber, Chi., 1.00
N. Malon, Chi., .50
J. Gendvilas, Chi., 2.00
D. Gavalda, Chi., 1.00
A. Vaičiukonis, Chi., 1.00
J. Nisevičius, Chi., 1.00
J. Mažeika, Chi., .50
K. Starevičius, Melrose Park, 1.00

Šiuo kartu su aukomis pri-

IVAIRIAIS Klausimais

džia pasukti savo politiką prieš Tarybų Sąjungą dėl Hitlerio apraminimo, tai jai tas būtų stačiai neįmanoma.

Lietuvos Žmonės Nenori Hitlerių Tarnauti

Generolas Raštikis, kuris atvažiavo į Kauną su Hitlerio armijos būriais ir ten pasiskelbė, kad jis ims Lietuvą valdyti, skundžiasi nusivilimom.

Lietuviškas Goebelsas—Dr. Ancevičius, Hitlerio agentas—praneša iš Berlyno per "Naujienas" ir "Draugą," kad jau kelinta diena per radiją prašo, kad eiti žmonės į Hitlerio agentų atidarytas kanceliarias ir užimti atsakomingas vietas.

Žmonės, girdi, neina ir ty tietytu neužiama. Aišku, jie nenori būti Hitlerio pastumdėliais ir Lietuvos liaudies lupikais.

Lietuvos žmonės, kiek liečia liaudį, ne tik kad neis tiems kruvinom užpuolkam tarnauti, bet organizuos partizanus ir naikins juos kaip įnydami, kad Hitlerio govėdas išviti iš Lietuvos.

CIO Unijų Reikalavimai ir Bedarbiai

Nežiūrint, kad darbų padaugėjo, bet anapilv visų bedarbių nesugėrė į industrijas. Milijonai žmonių pasilikto vargingose gyvenimo sąlygose. Daug bedarbių niekad netiks darbiui, nes nuseno ir turi jiem duoti žmonišką senatvės pensiją ne nuo 65 metų, o nuo 60 metų.

Reikia, kad dirbtų trumpesnės valandos ir būtų sumažinta skumbom tempas.

Is kitos pusės, CIO unijos veikėja istojta į padidintą kovą prieš reakinčius bilius, kurie pasiūlyti kongresui priimti. Tuose bilionse reikalauja darbininkam uždrausti streikuoti.

Industriju Uniju Kongreso Taryba kreipėsi į prezidentą Rooseveltą ir jo reikalavo istosti prieš tuos nelentus bilius.

Darbininkai turi būti sargyboje savo reikalų ir pasiryžusiai kovoti už geresnės būklės įstejimą. M. A. Š.

Psichologinė Nuotaika ir Kareiviavimas

Amerikos daktariai, kurie egzaminuoja vyrus imamus į armiją, pradėjo reikšti savo nuomonę, ką turėtų ikti į armiją ir ką ne. Ypač Dr. Chornyak stipriai argumentuoja, kad silpnu protu, su silpna valia palintams vyras į kariuomenę bus menkas nereikis, o pasūstas į frontą visai nekoks kovotojas; žmogaus psichologinė nuotaika turi būti stipri, kad turi geru karėviu.

Aišku, kad karėvius turi būti sveiko kuno ir sveiko proto tik tada jis galės gerai kovoti. Bet to neužtenka. Karėvius turi turėti idėją už ką kariuonę. Tik tuomet jis tikrai yra karėvius.

Vokietijos neturi žinio, kad jų kariuomenė neturi idėjos už ką kariuonę. Todėl, kaip Amerikos daktary jau pripažintą, jie stengiasi karėvius psichologiniai apsvaiginti. Tačiau, kurie stipresnės valios ir tokiam psichologiskam apsvaigimui nepasiduoda, tai tuom duoda narkotikų, arba jei tas neveikia, tai alkoholio.

Tarybų Sąjungos karinis štabas jau kelis kartus savo kariuonose pranešimuose pažymėjo, kad vokiečiai kariai suimti į belaisvę buvo nelbiaiviam stovyje.

Tarybų Sąjungos kariam nereikė nei psichologinio svaičiuko, nei narkotikų nei parinkimo su psichologine nuotaika. Ten kariai turi idėją. Jie kariuonę pasiryžusiai, nes žino, kad gina savo kraštą, savo šeimą ir jiem patys save.

Vilnietis.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

Islandija — Ledų Žemė

Gegužės 27 dieną prez. Rooseveltas savo kalboje Amerikos liaudį pareiškė, kad: "Sekamas mūsų 'Bunker Hill' gali būti už tukstančių mylių nuo Bostono." Tuom jis davė suprasti, kad šalies apsigynimui kaip kada reikia ir gana tolokai paieiti nuo savo slenkščio, kad pasitiktų priešą toli nuo namų.

Tas šiom dienom išsipildė kai tas pats prez. Rooseveltas pranešė J. V. kongresui, jog mūsų laivynas užėmė Islandiją.

Tas mūsų valdžios žygis sukėlė pusėtinaį ginčų Washingtono, o dar daugiau Berlyne. Vargšas Hitleris, sako, net apsvėrkė išgirdęs, kad Dėdė Samas ateina daugiau negu pusiauakelį jį pasitikti.

Tiek to. Nesimaišydami į politiką ir moralybę, susipažinkime su ta Ledų Žeme. Vis vien apie ją girėsimė ir skaitysime dar ilgai.

Geografija

Jei ištiestumėt tiesią liniją per Atlantiką ir kamąp Kanados nuo New Yorko į šiaur-rytus, tai lygiai už 2,700 mylių atsirastumėt Islandijoje.

Jei tos salos žiem-vakarinis kraštas nebūtų taip labai iškarpytas pamielį įlankom, tai ji beveik panašėtų į mižinišką kiaušini.

Žemės ploto sala užima 39,709 ketvirtaines mylias. Ilgai.

Iš rytų į vakarus jos ilgis yra 298 mylios, o iš pietų į žiemus—194 mylios.

Pats šiaurinis jos kraštas atsiduria į Arktiko okeaną, o kitas tris puses skalauja Šiaurinis Atlantikas.

Didžiama salos gyventojų užsima žemdirbystė, daugiausiai auginimu avių ir kitokių gyvulių. Žuvininkystė taip jau išvystyta ant aukštos skalės.

Zemdirbystei klimatas ir žemė nerpergiusia. Viena, gulėdama taip toli šiaurėje, aišku, vasarinėm kultūrom nebetinga. Kita, visa sala susideda iš vulkanų bei vulkanikos lavos.

Iš viso saloje yra žinomi 107 vulkanai, kurie pastaraisiais keliais šimtmečiais yra buvę išsiveržę. Dvidešimts jų dar ir šiandien tebėra veikūs. Taip vadinaimų užgesusių vulkanų, kurių tik skylės bepasiliko, priskaitoma tūkstančiais.

Abelnai šalis labai kalnuota. Dėlto ten netik geležinkelių nėra, bet ir paprastų viešelių negalima išbuduoti. Transportacija daugiausiai atliekama arkliais.

Kalnų yra ir labai aukštų, apdengtų amžinu sniegu.

Politika

Paprastai priimta Islandiją skaityti Danijos kolonija.

Bet tikrenybėje to nėra. Nuo 930 iki 1263 metų Islandija buvo savystoje respublika. Tada ji susijė su Norvegija ir taip laikėsi iki abi pateko po Danijos kontrole. Kai 1814 m. Norvegija atsiskyrė nuo Danijos, tai Islandija pasiliko kaip buvusi iki 1918 metų. Tais metais Danija suteikė Islandijai visišką nepriklausomybę, bet patys gyventojai pasirinko savo karalium Danijos karalių Christian X-tą.

Nuo tada salą valdė, kaip ir pirmiau, parlamentas, jų kalboje vadinamas Althing. Šių metų birželio 23 dieną sukaiko lygiai 1,011 metų nuo dienos kaip pirmu kartu susirinko Islandijos parlamentas. Tai yra seniausias be pertraukos egzistuojantis parlamentas pasaulyje.

Į parlamentą renkama po 1 ar 2 atstovai iš kiekvieno distrikto ir 6 atstovus šalies sostinėje Reykjavik. Ministrų pirmininką paskirdavo karalius, bet jį, kaip ir visus ministrus, turėjo užtvirtinti parlamentas.

Kai naciai okupavo Daniją 1940 metais, tai Islandijos parlamentas pasiskelbė nieko bendra neturįs su Danijos karalium ir šalis pradėjo tvarkytis be karinuos galyves, kuri atsidūrė nacių įtakoje.

Gegužės 10 d., 1940, salą okupavo angli kariuomenės, kuri dar ir šiandien ten tebelaikoma. Bet po nuvykimui Jungt. Valstijų karinio laivyno, numatoma, jog anglai povaliai išsitrauks kariuomė prieš nacius kituose frontuose, o Islandijos nepriklausomybę saugoti pasiliks tik Amerikos marinai ir karinis laivynas.

Istorija

Apie Islandiją Europos žmonės sužinojo apie vidurį 9-to šimtmečio, kai į salą pateko būrys skandinavų. Ten jie jau rado nuo senai apsigyvenusius airių gentės gyventojus vadinamus kuldyv.

Pabaigoje 9-to šimtmečio į salą privažiavo daugiau norvegų, danų ir kitų skandinavų tautų gyventojų ir nuo tada Islandija pradėjo prekybinius ir socialius ryšius su kitom Europos valstybėm.

Norvegas Leif Ericson, kuris atrado Ameriką apie 500 metų pirmo Kolumbo, taip jau paėjo iš Islandijos. Jo įkurtoji europiečių vikinų kolonija kur nors Massachusetts valstijoje neišlikė iki Kolumbus atvyko Čiolina, bet jos pėdsakai pasiliko.

Islandiečiai turi labai turtingą literatūrą. Jų liaudies dainos ir pasakos surašytos tūkstantis ir daugiau metų atgal užsiliko iki mūsų lai-

Islandijos sostinė Reykjavik. Miestas guli piet-vakariniame salos krašte, Atlantiko įkišulyje vadinamam Fax Fjord. Čia nau dien atskirautė Jungtinių Valstijų karinis laivynas, kad užbėgti nacių už akių ir nedaleisti jiems okupavus salą įrengti ten piratų bazę.

ky. Beraščių ir mažaraščių Islandijoje tėra bene mažiausias nuosimtis visame pasaulyje.

Kitos Idomybės

Islandija neturi skolų. Ji nelaiiko kariuomenės nei laivyno, nors iš visų pusių apsupta vandeniu.

Muito ant importuojamų daiktų visai nekokletoja, išskiriant tabaką, svaiginaimo gėrimus ir cukrų, ir tai labai mažai, palyginus su kitom šalim.

Pastarasis gyventojų cenzas (1939 m.) Islandijoje prirokavo 118,888 gyventojų.

Visoje saloje išeina apie 20 laikraščių, daugiausia savaitiniai, ir keliolika žurnalų.

Tautiškame knygyne Reykjavike randasi apie 80,000 tomų knygyr ir virš 3,000 senų rankraščių.

Didžiausios ir svarbiausios organizacijos yra: Islandiečių Literatūros Draugij, Liaudies Draugų Susivienijimas ir Archeologistų Bendrovė.

Kuomet nuo New Yorko iki Islandijai yra 2,700 mylių, tai—

Nuo Berlyno tik 1,350,
Nuo okupuotos naciais Norvegijos 630,
Nuo Archangelso 1,800,
Nuo Londono 1,050 mylių.
Laukiviškis.

Naujas Vaistas Greitam Gydymui

Išrado naują vaistą, kuris greičiau gydo ir už sulfivaistus. Šisai vaistas, kurį išrado Mayo Klinikos daktarai sako taip greit gydo, kad reikia stebėtis. Jis ne duoda progų užsikrėsti žaidai. Naujas vaistas, chemiškas gaminy, yra padarytas iš bakterijos, kuri gyvena juodžemyje. Tą vaistą vadinama gramacidin.

Sako užsirožiję žaidos gramacidinu gydymos į 24 valandas pagerėja, pasiluosuoja nuo įsivietrijimo, nuo žaidžo esančių bakterijų.
M. A. Š.

KĄ MATĖ VOKIETIJOJE SOVIETŲ MOKSLININKAI?

Prieš karo prasidėjimą Sovietų mokslininkų grupė buvo Vokietijoje keletą mėnesių. Inžinierius Yarkho savo patyrimus pasakoja. Tie pasakojimai idomūs, šiuropulingi ir išaukia pasipiktinimą nazių elgesiu.

"Sunku apipasakoti Vokietijoj žmonių gyvenimo vaizdą. Visur matosi neapsakoma priespauda, žmonių pažeminimas. Perna mes lankėmės Salzbürger anglių kasyklose. Prie kasyklų nusileidimo vietos mes matėme grupę žmonių pilkais rūbais. Jie nešė akmenis ir buvo labai palisė. Ant jų drapanų buvo prisitūti raudoni ir geltoni ralkščiai. Nazis, vergų gaintojas, stovėjo prie dirbančių žmonių ir saukė 'greičiau, greičiau'."

Apie tų žmonių gyvenimą susidomėjom, sako Yarkho, ir užklausm kas tie žmonės.

"Politiniai kaliniai," mūsų grupės vadas atsakė.

Visuomet Sargyba

"Mes politinius kalinius radome dirbant visur. Tiek vyrai, tiek moters dirbo po ginkluotos sargybos priežiūra. Duesseldorfe mums pasakojo, kad prie tų darbų yra ir kriminalistai. Tačiau vėliau patyrėme, kur tik mes ejome, tai vis sako kriminalistai. Jų yra kiekvienam mieste, kiekvienoj sunknešio darbo vietoj. Ten dažnai politinius kalinius vadina kriminalistais. Jie suvaryti į purnius barakus, kurie aptverti aukšta spygliuotų dratų tvora ir saugojami ginkluotos sargybos.

"Braunsschweige statė naują pilno fabriką. Prie jo statymo dirbo 36,000 darbininkų. Tik 3,000 vokiečiai darbininkai, o kiti pavergtų kraštų darbininkai. Čia buvo suvežti iš 18 Vokietijos pavergtų kraštų. Nustatyta 12 valandų darbo diena. Bejeigu nori darbdavys gali

pailginti darbo valandas. Už viršvalandžius nemoka.

"Kitoj vietoj kasykloj radome daug italų jaunų darbininkų. Jų padėtis nieko nesiskiria nuo karo belaisvių. Kruppo dirbtuvėse radome daug italų darbininkų. Tos apiepinkės fašistai, Herren Fiske ir Johasen visai nesigėdijo mūsų akivaizdoj sakyti, kad italai yra žemesni žmonės ir tik per bėdą jie sugebi kaip ką atlikti."

Tautinių Mažumų Persekiojimas

Iš tautinių mažumų biaužiausia persekiojami, niekinami ir spaudžiami yra lenkai, čekai ir žydai.

IVAIRENYBĖS

Nusenimas pinigų ir nuolat naujų leidimas nusenuis padavutoi daug lėšuoja federalei valdžiai dėlto stengiamasi išrasti geresnė popiera, kuri ilgiau laikytų.

Seniau tai pati popiera ilgiau laikė, mat pinigai ilgiau vienos rankose būdavo, nebuvo taip dažnai ir įvairiaip lankstomi, kaip dabar.

Valdžiai tenka išleisti milijonai dolerių kas metai leidimui naujų pinigų vieton nusidevėjusių.

Nesenai artificialiai padarytam Cross ežere, Louisianoj, priviso tiek žalčių "water moccasins," kad reikia daryti ablavus ant jų.

Ežeras yra didelis, 16,000 akrų žemės apima. Jis taigi yra Shreveport miestui vandens rezervuaras.

Žalčiai nuodingi, bet naikina žuvis, jie gyvena žuvimis.

Tos pačios kilmės angis, vadinama "cottonmouth," tačiau yra labai nuodinga. Jų irgi priviso pakraščiais, tarp cypruso medžių.

Shreveporto geriausias sauliai dėlo kas metai daro ablavus ant abeju—ir žalčio, ir "bovelnasukio."

Pirmoj ablavoj užmušta net 8,000 tų angų. Antroj jau tik 1,500, o trečioj tik tūkstantis.

Apart specialių ablavų, yra žmonės, kurie kasdien šauda tas angis.

Arizona valstijos vardas paeina iš dvejų ispaniškų žodžių: "zona arida," reiškia sausa sritis, arba sausa zona.

Arizonoj tikrai ir yra labai sausa, tyrai. Dabar Arizona gauna vandens užliejimui daug laukų iš Roosevelt Dam, kuris padarytas ant Colorado upės. Pagelba irigacijos daugiau užsėjama.

Mėnesį anglai pirmiau vadino Moon, nuo mėnulio vardo Moon. Mat mėnesiais pradėta laikas matuoti pagal mėnulio atmainas, kurios darosi apie kas keturiuos savaitės.

1833 metais Chicagoj buvo tik 350 gyventojų.

1870 metais jau 300,000.

Tas parodo kaip skubiai mūsų miestas augo.

Žydus persekiojimas šių metų pradžioj liko padidintas. Jiem nevalia eiti į parką, į miesto aikštę ir kitas žymesnes vietas.

"Pabuvus Vokietijoj susidaro įspūdis, kalėjimų ir kontracijos kempijų valstybės. Abelnai nazių šalyje persekiojimas ir priespauda nežmoniška.

"Visur mus susitiko darbininkai, inteligentai ir bendrai nefašistai su didele simpatija, tai simpatija Tarybų Sąjungai."

Du faktoriai labai prisidėjo prie miesto augimo — Michigan ežeras ir geležkelio paverimas.

Natūralu, toliau į šiaurę nuo Chicago geležkelio linija jau negali eiti, nes Michigan ežeras užkerta. Visas trafikas į šiaurę dėlto turi eiti per Chicago, tas žymiai padėjo miestui augti.

Paskui ir susidarė čia pats didžiausias geležkelių centras.

Dr. Fred Geib, Rochester, N. Y., rašo medicales sąjungos žurnale, jog išrastas naujas metalas, kurio lengva sunituoti žmogaus kaukolė, užlipinti galvos kauke skyles.

Metalas yra mišinys alodžaus, chromio ir nikelio. Jis nerūdija, negadina plėvių ir tvirtas, neatsikeičia labai ilgai.

Civilės Aviacijos Administracija pratišė dar 24,000 mylių teitype tinklo oro studiumimui ir raportavimui, taipgi bus galima žinoti kur kokis oras yra labai plačiai, tas pagelbės aviacijai audrų išvengt.

Čilės respublikoj auga tokios didelės vynuogės kaip vištos kiaušinis. Iš jų, sakoma, geriausias vynas pagaminamas.

Francūzija, Belgija ir Vokietija, kuriose daugiausia vynu gamina, prieš karo pradžią iš Čilės kiteris penktadalius visų vynuogijų.

Dabar tas eksportas sumažėjo.

Abelnai karas sumažino Pietų Amerikos šalių eksportą.

Sakoma, kad francūzų rašytojas Defoe parašė Robinsono Kruzo ne pagal Dreifuso gyvenimą, bet iš Aleksandro Selkirkio gyvenimo.

Selkirk 1704 metais paliktas Čilėj, Fernandos srity ir gyveno vienas penkis metus.

Prie Fernadezo yra tokių didelių vėžių, kad užkūgia iki trijų pėdų ilgio. Tas kraštas paskilęs savo vėžiais.

Štai gera žinia: Šėlkuovo vitaminių gamykloje, Maskvos srityje, pradėta pramoniniu būdu gaminti vitamino C koncentratą iš skujų.

Kurios atsargos SSSR yra neįsiamtuojamos, pasižymi aukštu vitaminių aktyvumu. Nustatyta, kad žiemos metu pusyt iš eglių Sąjungos vidurinėje ir šiaurės dalyje skūjos turi vitaminių kelis kartus daugiau, negu citrinos. Šio vitamino liki gegužės 15 d. gamykla pagamins ne mažiau, kaip penkis milijonus žmogui skiriamų porcijų.
A.-n.s.

KAIP HITLERIS PERKASI BOMBAS AMERIKONŲ PINIGAIS

Bendrai, iš paviršiaus žiūrint, eilinis šios šalies pilietis manytu, kad nazų Vokietija nieko negauna iš Amerikos, nes mūsų šalis nustačius prieš Hitlerio agresiją ir viskuo padeda Anglijai. Dabar, kaip prezidentas Rooseveltas paskelbė, būk parduos karinui medžiagų ir Tarybų Sąjungai, kuri yra Hitlerio jėgų užpulta ir musa įsiveržėlius.

Bet viską giliau panagrinėjus dalykai kitaip atrodo. Yra žinių, kad Vokietiją pasiekia amerikoniškas aliejus, amerikoniškas plienas ir tt. Aliejų ir plieną Vokietija gauna per Pietų Ameriką ir Afrikos kolonijas. Čia ne apie tas medžiagas noriu kalbėti, tai užteiks tiek pakaktų. Vokietija turi kitą būdą, tai būdą gauti Amerikos dolerius pirkimui bombų ir naikintinių Anglijos miestų, o dabar ir Tarybų Sąjungos miestų. Hitleris iš Amerikos gauna pinigų už vaistus. Apie tai tenka plačiau kalbėti, kad būtų skaitytų aišku, kaip dalykai stovi.

Hormone Therapy Ir Kiti Vaistai

Prieš pasaulinį karą Vokietijos chemikam pasisekė surasti ypatingą vaistą, kurį šiais laikais vadina hormone therapy. Šis vaistas vartojta moterų ligų gydymui. Tūkstančiai ir tūkstančiai moterų atgautą pilną sveikatą, jų gyvastys išgelbimos su hormonu. Hormono gaminimo receptą turi yokiška tula firma.

Tuoju pasaulinio karo Berlyne Vokietijoje įsisteigė didelė Schering - Kahlabum korporacija. Ši korporacija gamino hormone ir kitus vaistus ir siuntė į užsienius. Milijonai markių plaukė į Vokietiją. Viskas ėjo gerai ir normale vaga. Bet Hitleris atėjo į valdžią. Vokietijos gyvenimui paėmė vadovauti žvėriškos reakcijos žūlas. Prieš keliamas žūdnes persekiojimus žmonių Vokietijoje visam pasaulyje kilo protestai. Prasidėjo Vokietijoje gamintų prekių boikotas. Tuomet ta kompanija įsteigė savo skyrių Šveicarijoje ir nudavė, kad nieko neturi bendro su ana Schering - Kahlabum korporacija.

Negana to. Ta Šveicarijoje įsteigta korporacija atidarė skyrių Bloomington. N. J. Ta korporacija turi bendrų ryšių su Šveicarijos korporacija, o pastaroji su Vokietijoje hormone ir kitų vaistų gaminimo korporacija.

Kalbama Šveicarijos korporacija, kaip iškelia į viršų žurnalas "Click," išplodo užsakymus ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir Pietų Amerikoje. Dalykų žinovai apskaičiuoja, kad milijonai dolerių eina už vaistus į Šveicariją, kuri yra neutralė šalis. Iš ten tie milijonai dolerių, žinoma ne visi, dalis jų lieka Šveicarijoje, eina į Vokietiją. Tuos pinigus, jei ne visus, tai jų didelę dalį, gauna Hitlerio valdžia. Tuomet, sako žurnalas "Click," Hitleris už Amerikos dolerius perka bombas ir jas mėtą ant Anglijos miestų.

Čia išskirti daviniai parodė tik vieną ir menką dalę to, ką daro kapitalistų klebsa besivydama pelną. Kapitalistai nepaiso koki bus rezultatai iš jų parduotos medžiagos, arba kaip bus su vedama prekyba, jie žiūri vieno, tai pelno.

Iš šios šalies milijonai statinių aliejaus eina į Japoniją. Tą aliejų Japonijos armija naudoja deginimui Kinijos miestų. Mūsų šalis skaitosi draugiška Kinijos liaudies valdžiai ir jai padeda karinėm reikmenimis prieš Japoniją. Bet tuo pačiu sykiu šioji šalis, parduodama Japonijai aliejų, padeda mušti Kinijos žmones.

Kapitalistam nesvarbu žmonių simpatijos ir teisybė. Jie nori pelno ir pelnas jų teisybė, tai jų pateisinimas ir bauriausias priemonis. M. A. Š.

Padėkavonė West Frankfortiečiams

Dėkujame tiems draugams, kurie patarnavo ir atsilankė iš Bermeis mano psuobrolio, G. Gu. daukio, Dėkujau E. ir M. Kairiams, kurie pasgebėjo mano šermeis prirengti, dėkujau grabnešiams, M. Kairiui, B. Urboviui, D. Mekšiniui, M. Cerantui, Balui, P. Bernastiui ir tiems draugams, kurie atsilankė iš Bermeis per du vakarus ir padėjo į kaimines dėkujau grabnešius už gražią prakalbą koplyčioje ir ant koplyčių, ir už gera sutvarkymą šermeis, ir visama kaimine draugams, kurių pavardžių negalau suminėti. Visiems tauri širdingai ačiū.

YNA ROCKLENE

DARBININKŲ SPAUDOS PIKNIKAS LIEPOS 27-TĄ DIENĄ

Pittsburgho apieilinkė didelis piknikas lietuvių darbininkų spaudos naudai įvyks liepos (July) 27, 1941, Pulaski Park, arčiau Carnegie, Pa.

Rengia bendrai ALDLD 4 apskritys ir LDS 8 apskritis.

Pikniko vieta labai puiki, yra gera svetainė su elektrikos šviesa dėl šokių; taigi graisy puiki orkestra lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Jėjinas 25c ypa. Tai. Taip pat bus ir prakalbos, bus kalbama apie Lietuvą ir a belnai apie šiu dienų svarbius įvykius.

Pradžią 12 val. dieną ir tęsis iki vėlai.

Draugai ir draugės, visi ir visos LDS nariai ir narės, malonėkite atsilankyti į šį pikniką ir parenti darbininkų spaudą "Laisvė" ir "Vilni." Šie du darbininkų dienraščiai labai daug prisidėjo prie išaugimo LDS ir dabar vada nuolatig agitacija be apmokėjimo už LDS. Tad mes stengimės visi dalyvauti šiame piknike. Tuomi mes ne tik tai paremsim darbininkų spaudą, bet sykiu susisiecia ir susipažinsime, kurie dar gal niekada nesusiėjom; taip pat bus labai maloni ir senien nariam susitikti ir pasikalbėti apie LDS ir kitus reikalus.

Kelrodas, Kaip Pikniką Pasiiekti:

Masinom važiuojant iš Pitts-

burgh, imkite kelią 19 ir 28; atvažiuai į Carnegie, Pa., važiuokite gatvei linija iki namų numeris bus 609, tuomet sukite po dešinei per geležinkelio Crossing, imkit Cubage St. ir važiuokite iki galo šia gatve. Paskui sukite po kairėi ir važiuokite, kol privažiuosite Pulaski Park.

Važiuojant iš Washington, Pa., reikia imti kelias num. 19, ir kaip tiktai pervaziuosite Heidelberg, ir Chartiers upelį, laikykis po kairėi tiesiai per Glendale, iki atvažiuosite į Carnegie, kamps 37 ir Main St., tada sukities po kairėi ir važiuokite, kaip viršuje yra nurodyta, tai yra, iki num. 609.

Kurie važiuosite gatve, kaip imkite kelią No. 27, ir važiuokite iki galo linijos; iš karo išėjė, eikite kelti tiesiai per geležinkelio crossing ir eikite iki asfaltuotos kelias sukis po kairėi; tuomet jūs imkite keliuką po dešinei į kairėi, raudoną pelenų išpiltų (pagal keliuką yra ugnagesių vandens plagens ir ugnagesių plytų siena, kurią paliksite po dešinei) ir eikite tuo keliuku iki priešite Pulaski Park. Apie 15 minutų reikia eiti nuo gatvei.

J. Gataveckas, LDS 8 Apskr. Pirim.

Didelis Springfielde LDS Kuopos Piknikas

Springfielde, Ill. — Visiems mūsų apieilinkės lietuviams reiki žinoti apie LDS 29 kuopos pikniką, kuris įvyks liepos 20 d. Veterans Club Grounds darže. Vieta randasi netoli Rivertono, prie cementuoto kelio. Vieta nepaprastai graži ir patogji piknikam.

Gerbiamieji lietuviai, visi norime pasifilmuoti ir gerai pasifilmuoti, tai neužmirškite liepos 20 d. Čia bus labai šaunus piknikas. Į LDS 29 kuopos par rengimų suvažiūnus ne tik Springfielde lietuviai, bet visos plačios apieilinkės lietuviai. Kaip girėjom, tai bus svečių ir iš Chicago.

LDS 29 kuopa labai gražiai darbuojasi susilpnimui narių ir išmokymui pomirnti šeimos nariam. Bet to negana. Musų kuopa prisideda prie visnominėsių reikalų, prie lietuvių kultūros kėlimo. Visi lietuviai turi pritari šiai organizacijai ir jį remti. Tik išaugimus įtaką musų kuopa gaūs plačiau veikti.

Suvažiavę į gražų pikniką atėmanti sekundienį, turėsimė laiko pasikalbėti apie įvykius plačiam pasaulyje, apie nuotikimus mūsų šalyje ir kas dabar dedasi mūsų tėvynėje Lietuvoj, kurį nusiaubė Hitlerio jėgos.

Svarbu ir senas pažintis atnaujinti ir visiem gražioj nuotaitoj pasivisinti.

Na, tai pasimatysime liepos 20 Veterans Club darže. Springfielietė.

Anglijos Ambasadorius ir Stalinas Konferavo Visą Valandą

LONDONAS. — Maskvos radijo pranešimu, Anglijos ambasadorius Stafford Cripps sugrįžęs į Maskvą pasimatė su premieru Stalinu ir Kremliams rune me jėdu tarėsi per valandą laiką.

Vietiniai Pranešimai

ROSELAND

Liet. Darb. Sus. 139 kp. rengia pikniką liepos (July) 13 d. Washington miške, May ir 107th St., 1-oja vi. popiet. Nariai yra kviejami atsilankyti. Bus kalbėtojas, kuris kalbės apie Susivienėjimo padėį ir apie pasaulio įvykius. (10-11-12) Komisija.

VIESAS PRANEŠIMAS SUVALKIEČIŲ CHORO NARIAMS

Kaip žinoma, S. D. Choro buvo rengiamas švėtinimas liepos 12 d. Špačio Darže, tad šiuomi pranešame, kad švėtinimas neįvyks, todėl kad pasibaigė, kad didžiuliam choro narių nepatinka vieta. Tad laikytame choro susirinkime, liepos 3 d., liko n. turti viršmėtoji švėtinavimas likviduoti.

V. Juška, Pirmininkas, G. K. Urneis, Edalininkas.

BRIGHTON PARK

L.L.D. 104 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos (July) 14 d., Liongpleis svetainėje, paprastu laiku. Yra daug svarbių duopos atskaitų apskaitų. Užbaigė susirinkimą, turėsimė diskusijas. Dabar kėtinama kas nors naują įvykdat, tad svarbu bus neklaidingai suprasti. Turėsimė ir kalbėjimą.

Tad visi dalyvaukite, užsimokėkite diskusijas ir naujų narių atskaitę. (12-14) Sek. Vaidyba.

CICERO, ILL.

L.L.D. 92 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, liepos (July) 14 d., Liongpleis svetainėje, paprastu laiku. Yra daug svarbių duopos atskaitų apskaitų. Užbaigė susirinkimą, turėsimė diskusijas. Dabar kėtinama kas nors naują įvykdat, tad svarbu bus neklaidingai suprasti. Turėsimė ir kalbėjimą.

Tad visi dalyvaukite, užsimokėkite diskusijas ir naujų narių atskaitę. (12-14) Sek. Vaidyba.

Kviečiame visus atsilankyti ir linksmai laiką praleisti.

BEACH PARTY SU PIETUMIS

Rengia Chicago Motery Kultūros Klubas

Sekmadienį, Liepos 13 d., 1941 m.

JACKSON PARK (SECTION 7)

57th Street (Priešais Muzėjų)
10 Val. Ryto iki 10 Val. Vakaro
Pilni Pietūs už 50c
BUS SPARE-RIERS BAR-B-QUE

Kauno Universitete

(Straipsnis rašytas prieš metu barbuo. užpuolimą ant Tarybų Lietuvos.)

Pradėdant šiu metų pavasario semestrui Kauno universitete įvyko eilė esminių pakeitimų. Universiteto gyvenimas persitvarkė naujais socialistinio mokymosi metodų pagrindais. Tokių būdu ir akademinio jaunimo tarpe bus siekiama didesnio darbo našumo ir geresnių rezultatų. Ne paslaptis, kad plukturatiniais laikais studentai lankydavo universitetą 10, net ir 15 metų. Dabar šiam nenormalumui bus padarytas galas. Tai didžia dalimi jau pasiekta.

Už nepažangumą moksle dalis studentų buvo pašalinta. Šiuo metu statybos fakultete yra 489 studentai (rudens semestru buvo 563), medicinos fakultete 945 (buvo 964) ir technologijos—649 (buvo 563); iš viso Kauno universitete mokosi 2,083 studentai, į kurių skaičių įeina dalis hospitalinių, lankančių marksizmo-leninizmo paskaitas.

Tarybinis universitetas reikalauja iš savo auklėtinį daug darbo, bet teikia jiems materialinę paramą ir plačias teises. Tai matome jau vien iš to, kad 710 studentų (t. y. per 30%) gauna stipendijas (po 200 rb. mėnesiui), veikia studentų valgyklos priemonomis kainomis, dalis studentų apgyvendinti erdviuose bendrabūčiuose patalpose. Už mokslią temoka apie 10% studentų (400 rb. metams).

Paskutiniu metu studentų ir universiteto personalo tarpe įvedama griežta, aktyvi kova prieš apsilėdimą darbe ir menką savo pareigų supratimą. Rektoriaus prof. Purėno skelbimu, chemijos instituto kvėdžiui Jonui Valiui pareikštas viešas papeikimas už tai, kad nepakankamai prižiūrėjo panaktinius.

E. Volčanskis.

Praplėtimas

Praplėtimas reikiša paėmą, Kada jūs atsilankėsite ties Union Drug Store ir pastebėsite prabudavojimą, atsiminkite, kad mes budovojame ATEITES KRAUTUVE.

Dar Daug

trūksta iki naujais pridėtas bus užbaigtas. Bet mes budovojame taip greitai, kaip galima. Atsilėkite, jei jus mus dabar didelė "netvarka..." neapėjama aptarnauti kaip reikiant, sienos ligoninės... viltinis perktorius kiton vietom... tas netėvisvama kada atliekama didelė modernizavimo ir remonto darbai.

Jus Galite Pagelbėti

Jei parodėsite bishautį kaimynikas kaimynėms. Tik savaitė, kita ir viskas bus sutvarkyta. Tuomet mes jums atsimokėsim atsidarydami m o d e r n iškiausia vaistinė šioje apieilinkėje — RY. TOJAS KRAUTUVE.

UNION DRUG CO.

35th & S. Halsted St. YARds 6917

CLASSIFIED ADS

MALE HELP WANTED
Reikalavimai Vyrai

VISOKIAM DARBU kafeterijoje ir gelbėti plauti mašinas dienas; pabuvęs (moteris) viskas ir visus; valandos: nuo 9 iki 4, Jacin Cafeteria, 557 W. Jackson Blvd. (12c13)

FEMALE HELP WANTED
MOTERIS viskiam darbu kafeterijoje; trumpas valandos, Jacin Cafeteria, 557 W. Jackson Blvd. (12c13)

OPERATORIŲ ant 1 atada mašinos, apėnkėjų; patyrusių; diena ir naktis. Gera mokesčiai. GAMSON, 1105 W. Chicago. (12)

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMŲ valgykla, ham-burger, chiuži, 16 sėdynių ant keltės, žema rėnda, pigiai gaus, jei nupirks pirm rugpičio, 6159 N. Clark St. (12-14)

PARDAVIMŲ valgykla, ham-burger, chiuži, 16 sėdynių ant keltės, žema rėnda, pigiai gaus, jei nupirks pirm rugpičio, 6159 N. Clark St. (12-14)

PARDAVIMŲ NAMAS su mėsos ir gėrimų virtuvėmis. Gera vieta kėtinimui. Per 12-ka blokių nėra kito biznio. Taigi paranki vieta taverumui. Priešais paradijovimo—su pavilijonu. "Vilnius" 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. (10c16)

PARDAVIMŲ minkštų gėrimų dirbtuvė (Popsinė) ir gerai išdirbtas virtuvės. Lietuviškas įrenginys, tikslus kostumeris. Gera progatyvima žmogui padaryti pragyvenimą. Priešais kina. Del informacijų klaus "Vilni." Tel. Victory 1455. (12)

RESTAURANAS pietinėje dalyje, į vakarus nuo Sox Ball Park. Geras įrenginys. Gerai įrengta. Apkaimoje gyvenamajam namui. Concord, Pa. (30 m. kaip įsteigti), 1200-8 North Dearborn. Phone: Delaware 3315. (12)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMŲ dviejų flatų mairinis namas po 6 kambarius. Stipriai apėnkėję, patogioji vieta. Nėra agentų. Matykite savininką: 10841 Idiana Ave. (11-12-14)

SEŠIŲ KAMB. mairinis bangulov, tvirtai sutvarkytas, 12 colių sienos, ektai bakšiai ir t.t.; karšto vandens šiluma, visi kambariai dideli, miegamasis portūs, graudimas, su grindimis atitaisas plastesis. Mokesčiai: \$6,000 kas; reikalavus \$3,000. Tuojau galima įsikurti. 5928 So. Troy St., Rep. 8929. Nėra brokerių. (11-12)

3-JŲ AUKŠTŲ MURINIS namas po 6 kamb. 6443 S. Green. Lotas 37% pėdų. \$1,920 įplaukų ir metus. Gerasis pirkėjas. Englewood, Pa. (30 m. kaip įsteigti), 1200-8 North Dearborn. Phone: Delaware 3315. (11-12)

GOODREST MATTRESS
Lietuviška Matrasų Dirbtuvė

ISDIRBAM VISOKIUS MATRASUS. Pienas, mėsos, kėtinimas. Taisome kėtinimus, gėrimus ir mėsos. Turime gėsti lovas, spėngius ir atnaujiname matrasus. Darbą garantuojame. 4337 SO. ASHLAND AVE. Tel. Yards 6181.

REAL ESTATE
Nami-Zemės Parduavimai

PERKAMŲ parduoti ir paimti namus, lotus, farmas ir biznius. Turime dideli pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norimti pirkti ir mairinti, del gėtinimo patarnavimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 S. Ashland Ave. TEL. YARDS 1061.

NAMŲ BUDAVOTOJAI
REAL ESTATE

M. J. **KIRAS**

Apraudžiama viška, parupiname paskolas ir notaruojame popierus.
3251 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Victory 0399.

RAKANDU BARGENAI
GENERAL RADIO & FURNITURE
(FURNITURE BARGAINS)

Vsi geriausi refrigeratorai, pečiai, skalbiamos mašinos, radio ir viskas reikalingas namų įrengimui. Absolutiškai garantuojame, kad mes parduosime rakandus pigiau, negu wolenska kainoms. Mes autorizuoti: cash ir credit. Visur kainos kyla, o mes nukerštam kuone per pusę. Paskaitė arba rasykite del daugiau informacijų.
3556 Archer Ave., Chicago, Ill. Lafayette 6195

WHOLESALE FURNITURE
Užimnis Parduavimas Rakandų

Mokėdamas cash už rakandus, sutarpiami nuo 40 iki 80%. Mes pristatome bile kur. Paskaitė ar rasykite del daugiau informacijų. Vietnik nacionaliai šiemet daktai randasi pas mus. ALIUBAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone: Rep. 6031.

Medicinos Doktorai

Phone: VILGINIA 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal sutartį

Telefonas: YARds 3148
Dr. V. A. SIMKUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PIRTAIKO
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12, 2-4, vakarais 7-9
Sventadieniais 11 iki 12 ryto

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1920
Dr. STRIKOL'is
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 9 vak.
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VILGINIA 0036
Namų—BEVely 8244
Dr. T. DUNDULIS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 12 ir 6-30 p. m.
Sekmadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
Residencijos—KENWOOD 5107
Dr. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rep. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIŲ
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. VEZEL'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
9 ryte iki 10 vak. Trečiadi, nusitarus

Phone HEMlock 6201
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 6 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

Dr. G. ARNER
LIETUVIS AKIŲ GDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaišo
Phone: YARds 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

Pirm negu pirkėste,
Matykite Mus!
Perstirinkite, kad mes turime didžiulį pasirinkimą puikius rėrimus

LENTU IR MEDŽIAGŲ STOGAM
MEDŽIO REIKMENIŲ STATYBAI
Mes finansuojame jūsų namo peratstatymą ir pastatymą. Nieko nereikia mokėti. Mokesčiai per tris metus. Apkalinavimas veimti.
Lietuvis Parduojas
Carr-Moody Lumber Co.
STANLEY LITVINAS, Vėdinjas
3039 S. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Phone: Victory 1272

new
HAMBURGERS
5c

Sustok bile kada del skanus užkandžio. Čia gaustie saldžiū hamburgerių, karstiū klibasėliū, minkštų gėrimų ir namis darytos chile.

Naudojam J. V. valdies peršiferą jautieną del Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS

New Bunny Bun
3110 S. Halsted Street

BUSAI I "VILNIES" PIKNIKA

Nuo "Vilnies" Busai Išeis Sekamu Laiku Ir Sustos Sekamosse Vietose:

1-mas BUSAS išeis nuo "Vilnies" rastišės 3-čia val. popiet ir sustos prie Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St., Ezeriskio svetainės, 4600 S. Paulina, ir prie Zades Bar, 6753 S. Western Avenue.

2-ras BUSAS išeis nuo "Vilnies" rastišės 5-ą val. popiet ir sustos prie Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St., Ezeriskio svetainės, 4600 S. Paulina, ir prie Zades Bar, 6753 S. Western Avenue. Tikietas į Abi Pusi tik 50 centų

Tad visi ir visos būkite "Vilnies" piknikė liepos 12-ą dieną.

Barbarai Naikina Lietuvos Liaudies Turta

DAILĖS MUZIEJUS VILNIUJE

(Straipsnis rašytas prieš naujų barbarų užpuolimą ant Tarybų Lietuvos.)

Kada Rembrandtas piešė turtinių pirklių, jų žmonių ir dukterų portretus, jį gerbė visi flandriški pinigai, jo vardą žinojo visos Amsterdamas. Tada Rembrandtas pats buvo turtininkas, jo žmona Saskia turėjo nemažą brangenybių rinkinį. Bet kada Rembrandtas į senatvę panorėjo savo talentą panaikinti laudžiai ir emė piešti skurdžius, elgetas ir mitologinius dievykus, turtininkai nuo jo nusigręžė, jo kūriniai nebeperko, o liaudies neturėjo iš ko savajam mečiui atlyginti už darbą ir net negalėjo jo kūrinių pamatyti. Rembrandtas mirė nuskurdęs, visų apleistas ir užmirštas. Rembrandto tragedija yra buržuazijos visuomenės tragedija... Socialistinėje visuomenėje tokią tragediją vietos nebėlika. Čia dailininkas kuria liaudžiai. Ir visa, kas geriausia jo sukurtas, atitenka ne privatiems pinigams, o valstybei, kuri rūpinasi, kad tie kūriniai darbu žmonių būtų labiausiai prieinami. Tam organizuojamos dailės parodos, muziejai ir paveikslų galerijos. Ko nemorėjo ir negalėjo duoti liaudžiai buržuazinė tvarka, tą dabar duoda tarybinė. Vilniaus dailės muziejus yra nauja, prie tarybų valdžios atsiradusi kultūros įstaiga. Jau kelinta savaitė jis atidarytas, vilniečių mėgiamas ir linkimas. Jo pastatymui atneša įvairiausio amžiaus ir profesijų žmonės.

Mums drauge su muziejaus direktoriumi apacioje apžiūrėjus dailės konkursui atsiųstus kūrinius, viduriu dvi nebejaunos, vilniečių skarelėmis apsiariusios moterys. „Abi užsimokėjo po pusrubį už įėjimą ir jau buvo bekopiončios marmuro laplais aukštyn ir paveikslais iškabinėtas sales. Tačiau budis tarntaurotas jas ta laikė.“

—Tarp negalima, malonėkite užsidėti šilures,—ir ranka parodė, kur tos šilurės sudėtos. Abi viešios, nors ir pirmą kartą patekusios į muziejų, tuojau suprato kamė reikalias. Juokaudamos grįžo prie ilgo, visap išdrožinto, ažuolinio suolo ir, iš krūvos pasistūmusios po porą aukštinių šliurių, emė jas taikinti prie savo batų.

—Mat, kad grindų nesubrąžytumėm ir dulkių nepriestumėm,—kalbėjo jos praedamos pro mus,—neblogai sugalvota. Lipdamos aukštyn jos dairėsi į sienas ir aplinkui išstatytas gyvas gėles. Apacia, tiesa, dar apitūštė. Tačiau muziejaus direktorius drg. Valeška tikina, jog tarp gėlių, prie kolonų ir skliautų netrukus stovės statulos mūsų skulptorių darbo. Kuriantis iš nieko sunku pamėgdžioti kokį nors Paryžiaus Lavrą arba Leningrado Ermitažą. Užpakalinios pirmojo aukšto kambario dar tebevyksta remontas. Ir prie jėmiuo kairiame vesti-

biulio kampe dar tebevyko darbas. Buvo statoma kokinė krosnis. Zinanciam, kad muziejus rūmai, bene vienintelis namas visam Vilniuje, šildomi elektra, gali atrodyti, kad toji krosnis ten visai nereikalinga. Ji ten niekad ir nebus kurenama. Ji stovės ten tik tam, kad muziejum atėję lankytojai galėtų pamatyti, kokiais ornamentais ir išrašymais būdavo statomos krosnys 18 ir 17 amžiuje.

Muziejiaus salį sienos išmuštos rupia pakuline drobė. Iš tolo jos atrodo gražiai pilkos. Nuo jų paveikslai atsimuša visu savo ryškumu. Jos neblunka ir nespinduliuoja. Retas kuris lankytojas iškenčia jų nepaciupinėjės. Drobė muštoms sienoms muziejiaus iki šiol mūsų respublikoje dar nebuvo, dabar jį turime.

Didžioji muziejiaus salė tuo tarpu užimta senoviniais audiniai ir išsiuvinėjimais. Mat, ši salė rezervuota ruošiamai didžiulei mūsų dailininkų kūrinių parodai. Kitos, mažesnės antrojo aukšto salės jų eksponuotos. Vienos atstovauja senųjų menų, antra—modernųjų ir trečia—grafiką. Moderniosios tapybos salės viduryje stovi skulptoriaus Mikėno mergaitė, abiem rankom betaisanti ant kaklo krintančius plaukus.

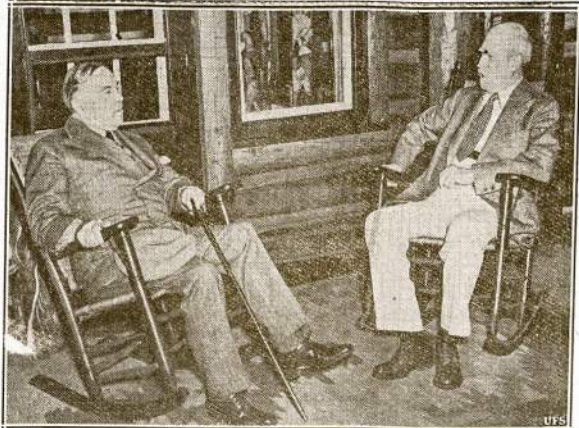
Moderniosios tapybos sienos baltos, iš rupaus, aižyto tinko. Drobė jos neiklotos. Čia iškabinti 35 paveikslai. Dailės parodų lankytojams kai kurie jų yra iš ankėsiu matyti. Mat, jų dailis klaidžiojo po parodas, ilgai dulkėjo pas dailininkus ir dabar čia surado sau prideramą vietą. Čia galima pamatyti dail. Gudaičio žemaičių, berdirbantį medinius šaukštus, Vienožiniojo peizažą su namelinu ir pakrypusiu beržu, Vizigardos kaminėčius, emiančius į daržą, ir kitus mūsų dailininkų darbus. Čia yra ir vilniečių dailininkų paveikslų. Būtent: Ruščio karo pabėgėlių, Čurilos bulviakas ir kitų. Šitą salį radosi dar besidairiančias ir tas didis moteris su vilnonėmis skarelėmis.

—Na, kuris paveikslas geriausias patinka?—užklausėm.

Jos abi viena į kitą pasižiūrėjo ir lyg nesiryždamos sakytį numykė.

—Tai jau gal šis,—parodė į Čurilos bulviakas.

Žinoma, tas paveikslas meno požiūriu nėra kažin kuo vertesnis už kitus. Dailininkai galėtų jį net silpnu pavadinti. Bet moterims jis patinka todėl, kad ten tema liaudiška, spalvos aiškos, natūralios, kompozicinės figūros didelės ir ryškios. Senojo meno salėje yra per 30 paveikslų. Jais vaizduojamos senosios meno mokyklos. Paveikslų tarpe yra „Pieta“ Italų mokyklos (XV-XVI a.), „Senio galva“—Veneicijos, „Lotus su dukterimis“—flamandų, ir II. Mokykloms gausiau pavaizduoti tikimasi netrukus gauti daugiau paveikslų iš Mokslių Akademijos, kuriai nemaža meno

Tokią pensiją gaunant nebloga ir pastoviai paatostogauti. Tai buvusis Aukščiausio Teismo vyriausias teisėjas C. E. Hughes (dešinėje). Jis neseniai rezignavo iš pareigų ir nuryko į Kanadą poilsiniui. Su juo matosi Kunados premieras King. Hughes gaus atgą kaip ir gavęs iki gyvos galvos po \$20,000 į metus.

Tvirtina ir Nugičina, kad Halifax Busiųjų Atsauktas

LONDONAS. — Laikraščio „News Chronicle“ korespondentas tvirtina, kad Halifax negrįš ambasadorium į Washington. Halifaxui esą labai atsiliepia Ispanijos respublikos išdavimas ir dar labiau atsiliepia Munichas. Kai kurie Amerikos politiniai sluoksniai dėl to priežaičių esą nemorį su juo veikti. Tačiau anglų ambasados šaltiniai Washingtono „News Chronicle“ pranašavimą nugičina.

Italių Neteko 255,000 Kareivių Užmuštų ir Sužeistų

ROMA. — Per 13 karo mėnesių Italija nustojo 255,361 kareivių. Nuostolį vyriausybė darina taip: 175,466 dingę be žinių, 23,085 užmušti ir 56,801 sužeisti.

Apie belaisvius nieko nesako. O kaip žinia, vien tik Afrikos siaurėje angliai suėmė apie 300,000 italių į nelaisvę. Tokiu būdu per truputį daugiau kaip metų laiko Italija praradė trečią (1-18) Tvirtina ir nugičina, kad Halifax busiųjų atsauktas.

Tūkstančiai „Vilnies“ rėnasi dienraštyje. Štai kur gamėjų perkasi sau reikmenis lima panaudoti obalsis: „Satosė įstaigose, kurios garsivas pas savą!“

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS
JOSEPH DRY GOODS STORE
3344 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pilnas pasirinkimas Vyrams, Berniukams ir Moterims drabužių

Shirts \$1 ir \$1.50
Vyrams švederiai visok. spalvų \$1.85 ir daugiau
Vyriški shirts & shorts Each 25c
Vyrams pavasariniai unioi siutai 69c
Kepurės 45c

Kaklaraiščiai 25c ir daugiau
Overall Pants 89c
Vyrams darbiniai
marškiniai 50c ir daugiau
Tai geriausi bargenai pas
JOSEPH DRY GOOD STORE

Džiaukis Naturele. Gražia Išvaizda!

60 DAYS TRIAL

WITRITE
TRADE MARK REGISTERED
False Teeth

950

• PERMATOMI • BE VIEŠI • DAILIS PLEIŠI

G. F. JOHNSON, Provs.

A.A.A. DENTAL LABORATORIES, Inc.
Didžiausia Tilių Gaminimo Laboratorija Pasauly

1555 Milwaukee Avenue, Tel. ARM. 5350
202 South State Street, Tel. WEb. 4630
4831 Irving Park Boulevard, Tel. PAL. 4227
So. Side-644 S. Halsted St., Tel. NOR. 3720
So. Side-404 E. 47th St., Tel. ALT. 6880
NORTH SIDE—4721 Broadway

L.K.M. CHORO
Piknikas
Nedėlioį, Liepos (July) 20 d., 1941
Liberty Grove
WILLOW SPRINGS, ILL.

POOR JOHN'S TAVERN
2956 S. Emerald Ave.
Chicago, Ill.
SKANUS ALUS, ARIELKA IR VYNAS
Tikrai Smagi Užeja
JONAS IR MORTA DARASKAI, Sav.
Victory 3135

DOMINIKAS KURAITIS — Savininkas
AGENTAI
Jonas Rodinas, Jonas Jasinskas
Ant. Labananskas, H. Rajewski
"Shorty"

MILDA
Buick Sales
VIENINTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA
NAUJA VIETA:
907 West 35th Street, Chicago
Telefonas: Lafayette 2022 • Rez. Tel. VICTORY 2490

DIDIEJI LIETUVIŲ PIKNIKAI

Dienraščio "Vilnies" Naudai
Prašome įsitęmyti šiuos piknikus ir išanksto prisiruoti juose dalyvauti.

CHICAGO, ILL. Liepos-July 12 d.,—Naktinis Oaks Grove
Tai didysis pavasarinis Chicagos ir apielinkės lietuvių naktinis piknikas. Prašome išanksto ruoštis dalyvauti.

DETROIT, MICH. Liepos-July 20-tą d. CAPITOL PARK
Tai didysis Michigano lietuvių piknikas. Prašome išanksto įsigyti šio pikinko įžangos tikietus.

CHICAGO, ILL. Rugpiučio-August 17 d. Oaks Grove
Visa Didžiosios Chicagos apielinkės pažangioji lietuvių visuomenė privalo dalyvauti šiame piknike ir paremti dienraštį "Vilni" moraliai ir materialiai.

CLEVELAND, OHIO Rugpiučio-August 24 d. MACHUTOS DARŽE
2510 Glenridge, Prie Green Road
Visuose aukščiau suminėtuose piknikuose bus puiki dailės programa. Taipgi bus išduota daug vertingų dovanų. Puiki proga įsigyti gražių pažinčių, kaip jaunimui, taip ir suaugusiems.

ROCKFORD, ILL. Rugpiučio-August 31-ą d. CAMP HILLCREST DARŽE

BELLA ILLES

Albaniškoji Idilija

(Pabaiga)

Oberleitenantas Lovašas įsakė pakelti vėliavą su raudonu kryžiumi ir pastatyti kartuves. Musų stovyklą iš trijų pusių supo kalnai, o iš ketvirtosios—malierių apkrėstas ežeras. Čia buvo tokie pat status kalnai, kaip ir šiaurės Albanijoje, tik kalnų viršūnėse baltavo po žiemas dar neištiręs sniegas.

Didesniąją maisto dalį mes išmėtėme pakelyje. Bet albanai pasistengė, kad mes nebadauotume. Jie atėdavo pas mus grūpėmis iš savo namukų, pakybusių aukštos uolos prie pat snieguotų viršūnių. Tai buvo daugiausiai pražilė, bet vis dar tiesus, liesi vyrai arba vaikai neįtikimai rimtais veidais. Jie mums atnešdavo dovany žaislus iš erelių plunksnų, blizgančių kalnų kristolus ir geles, o paskui mainais siūlydavo sviestą, varškę, surį, pieną ir kiaušinius. Už tabaką ir romą mes gaudavome iš jų labai daug maisto.

Mes socialiai pavakarieniavome. Rytą iš musų 87 vyrų ir 50 kareivių susirgo. Vyresnysis gydytojas Šebekas pradėjo sarkamatinę epidemiją, bet paskui išsisklino, kad kareiviai užnuodytai.

—Musų albaniniai bičiuliai!—Suriko jis labiau iš nuliudimo, negu iš piktnuodijimo.

Vyresnysis gydytojas nežinojo tų, matyt, iš kažkoku vietinio augalo pagamintų ir į mums parduotų maistą įmaišytų nuodų, dėl to jis nežinojo ir priešnuodžių. Jis darė įvairius bandymus, bet be vaisių. Apie vidudienį pas mus buvo jau septyni mirimai. Lavonų veidai buvo geltoni, kaip citrinai, o lupos mėlyni juodos.

Oberleitenantas Lovašas pasiuntė keturis iš sveikųjų kareivių, duosniali apkrėvęs juos tabaku ir romu, o svarbiausia—apginklavęs juos iki dantų, su įsakymu: nupirkti, jei galima, paslaptį, kaip pagydyti užnuodytuosius kareivius.

—Jei jie nenorėtų sutikti geru, atveskite du—tris tuos niekšus—prie kartuvių jiems atsiras liežuviai.

Keturi kareiviai išvyko iš stovyklos. Atgal nebegryžo nei vienas.

Albanų mes taip pat bergždžiai laukėme. Bet anksti rytą, kai mes turėjome jau devynioliką mirusiųjų stovyklą atėjo sena, sulinkusi albanė. Vietoje sijono ji dėvėjo kelnes, kaip turkės, bet jos mažas, tamsus raukšlėtas veidas nebuvo uždegtas.

—Pasakyk, balandėli, savo pašai,—kreipėsi ji į sargybinių bloga vokiečių kalba,—kad su juo nori kalbėti senoji Fatmė.

—Ko tau reikia, sena ragana?—Paklausė senę oberleitenantas Lovašas.

—Kodėl tu, balandėli, taip šūrščiaiai kalbiesi su senele? Senoji Fatmė nori jums padėti, o tu ją sena ragana pravarzdijuoji!

Senoji albanė už keturius kilogramus tabako, du litrus romo, kilogramą cukraus ir dešimtį sidabrinių kronų pasiūlė tokią priemonę, nuo kurios užnuodytieji kareiviai per kelias valandas visai pasveiks. Žinoma, tą pasiūlymą oberleitenantas sutiko su įtarimu. Jis bijojo, kad "sena ragana" atnešė ne vaistus, o naujus nuodus.

Vyriausiasis gydytojas, 24 valandas divyriškai kovojęs su paslaptinga kareivių liga, o dabar ir pats susirgęs, nusprendė Fatmės vaistus pats ir išbandyti. Padiktavęs trumpą laišką Budapešte gyvenančiai savo jaunai žmonai, jis pamėgė iš senos albanės rankų galvijenos taukais kvepiantį purvinai geltoną ritulėlį ir jį nurijo. Nepraėjo ir trijų valandų, kai jis buvo visai sveikas.

—Ar dabar jūs tikite senelei, balandėliai?

Patikrindama ji du kartus pasvarstė gautąjį cukrų ir tabaką. Dešimtį sidabrinių kronų ji pabandė kirsteldama savo juodais dantimis, ar kartais jie nėra pa-

dirbti. Tik įsitikinusi, kad viskas tvarkoje, ji ištraukė iš kelnų kišenės purviną skarelę, kurioje buvo įrįšta apie šimtą geltonų, smirdančių ritulėlių.

Baigus sandėrį Fatmė tuo norėjo eiti, bet oberleitenantas neleido:

—Palauksi čia, iki mano kareiviai pasveiks.

Senoji albanė pradėjo protestavo paskui maldavo, pagaliau nusileido:

—Gerai, mano balandėliai, kodėl aš nepasiliksiu?

Ji pritupė po kartuvėmis. Oberleitenantas pastatė mane ją saugoti.

—Iš kur, tu, balandėli?

—Nuo Karpatų.

—O kas tie Karpatai?

—Tai aukšti, labai aukšti žaliuojuj kalnai.

—Ar tu juos myli?

—Labai myliu, senute.

—O ką tu darytum, jei į jus Karpatas ateitų piktai svetimi žmonės, kurie žudytų tavo sunus ir vaikučius, smurtautų tavo mergaites, grobtų tavo ožkas,—ką tu suneli, jiems darytum?

—Mažiau kalbėk, senele.

—Tyliu, suneli, tyliu. Bet jei jau tu seną albanę pavadinai senele, aš vis dėl to viena tu pasakysiu. Eik iš čia, greičiausiai eik namo! Jei tu nesusėsi, niekadą nebe pamatysi savo žaliuojančių kalnų.

—Nutilk, senele, nutilk.

—Tylėsiu,—pasakė ji tyliai, paskui kažką suvalgius užgėrė dideliu romo gurkšniu.

—Na, dabar aš prisnusi,—ji pasakė.

—O kai pabusiu, albanų kalnuose gyvens laisvi albanai.

Ji užmigo susirietusi, galvą ant kelių nulenkus.

Vakare visi kareiviai, kuriems vyresnysis gydytojas Šebekas davė gautus iš Fatmės vaistus, mirė.

Fatmė mes taip pat bergždžiai žadino me. Jos kunas sustingo, veidas buvo pageltęs, kaip citrinai, o lupos juodos. Jos atmerkto susiklėjusios akys žūrėjo į mus lyg su pašai pa.

3.

Iš netoliese veikusio fronto mums visą laiką buvo gabenami sužeistieji, juos plukdė per ežerą keltais. Bet nebuvo kas juos slaugo. Kai vyresnįjį gydytoją Šebeką nukovė, gydytojo pareigas pasiėmė sanitarinis feldfelbis, kuris namie vertėsi skutėjo amatu.

Kai iš visos ligoninės sudėties beliko tik 9 žmonės, praporščikas Čemetas, cholera mirusio oberleitenanto Lovašo įpėdinis, įsakė visus mus—sužeistuosius ir ligonius—pririšti prie asilėnų ir pasiųsti į šiaurę, Austrijos kryptimi.

Mes iškeliauvome 109 asilėnais. Po vienuolikos dienų mes atvykome į Kataro karo uostą 47 asilėnais.

Kai ligoninėje Korėjoje mane pririšo prie asilėno, turėjau 22 metus amžiaus. Kai Kataro ligoninėje gailėstingoji sesuo nuėmė mane nuo asilėno, ji guodė mane tokiais žodžiais:

—Na, senuk, nešarok! Greit busi namie, su savo vaikučiais. Pasidairyk, kaip gražu.

Ir ji ranka parodė saulės spindulių nušviestą jurą, kurioje suposi galingi karo laivai. Iš juros dvelkė gajinantis oras. Bet aš negalėjau nusikratyti įspūdžio, kad vėjas neša dvėselienos smarvę. O "amžinai žydros" Adriatikos vanduo atrodė juodas, kaip sukresėjęs kraujas.

(Tiesa)

DVIDEŠIMTS DVEJI METAI ATGAL

PETIZBENOS STANICA

Dieną ir naktį virė kovos, dieną ir naktį raudonarmiečių dienini skynei kelė į rytus, prie Volgos, ir Caricino miestą, dabar pavadintą Stalingradu. Žygis buvo sunkus, iš visų pusių spaudė baltieji. Iš visų pusių tratėjo šautuvų šūviai, dundėjo patrankos, sproginėjo granatos...

Ir staiga, kai toluoje prieš save musį kariuonė išvydo nedidelę katojų kaimą, Petizbenos stanica, aplink netikėtai viskas nutilo. Nei balso, nei šūvio. Priešas, tarytum, skradžiai žemę dingio. Kur jis pasidėjo? Iš kur vėl užpuš? Neaišku!

Kare tokiems nesusipetims blogesnis, už patį žiauriausią mušį. Priešas tuomet bausis, kai tikrai nežinoma, ką jis veikia ir kur jis yra. Reikėjo tuojau eiti į drausį žvalgą, įsibrūti į tolimoje juoduojantį kaimą ir sužinoti, ar nėra ten pasislėpusio priešo. Tai buvo labai pavojingas, bet būtinas reikalas.

Buvo nuspręsta pasiųsti į žvalgą kareivius—šarvuotą kovos automobilį su kulkosvaidžiu. Šarvuotis buvo senas ir išgėvęs, tačiau nieko kito po ranka nebuvo.

Prieš patį išvykimą paaiškėjo, kad šarvuotis vadu bus pats armijos vadas Klimentas Efreimovičius Vorosiļovas. Aišku, jog žvalgą tą dieną buvo labai svarbi, kad Vorosiļovas nusprendė pats į ją vykti.

Šarvuotis greitai prabėgo platų tuščią lauką, kuris skyrė raudonuosius kovotojus nuo kaimo, ir pilnų greičiu įsibrūvo į kaimo vidurį. Didžioji jo gatvė buvo tuščia. Tačiau priešai galėjo būti susislėpę šaliniuose skersgatviuose.

Nesumažindamas greičio, vairininkas pasuko mašiną į viengrį skersgatvį, kuris turėjo alkūnės formą. Tačiau, vos mašina pasiekė posūkį, kaip vairininkas iš visų jėgų užgule stabdžius.

Jis iš karto suprato, kad įvyko baisus dalykas. Skersgatvėlis buvo akla gatvė. Antro išėjimo ji neturėjo. Ten, skersgatvėlio gale, prie medinių tvorų buvo pririšti keli pabaltai kazokų arkliai. O pro visas duris, pro vartus ir vartelius, išgirdę motoro užžęsi, veržėsi ginkluoti žmonės. Kazokai! Baltieji!

Vairininkas sustabdė mašiną. Jo veidas išbalso, kaip kreida.

—Ką tu darai? Kam sustabdė mašiną?—suriko Vorosiļovas.

—Šiaur! Nebus kur apsisukti, drauge vade!

Jis dar nespėjo to išarti, kaip klykdamai kazokai puolė prie mašinos. Ir tuojau viskas šarvuotio viduje sutarskėjo, sūdudėjo ir užvirė: prabilo vieništelis raudonasis kulkosvaidis.

—Aha! Nepatiko? Sugulė po kulkomis, banditai?

Vairininkas, prikanęs lupą, užplėšė mašiną atbuliniu bėgiu.

—Ach, drauge vade,—bėda!... Atbulinis bėgis sugedo... Kasin ko paspringo. Neišsikasti mums...

—Ką? Papuolėt, raudonieji velniai?... Na, dabar mes jums!...

Ir jie, štai, jau puola į griovius, šliaužia žole, stengiasi prislinkti kaip galima arčiau. Jų šurvy kulkos taškosi į šarvuotį taip, kad žmonių, kurie yra mašinoje, vos nesprogtas ausų bugneliai nuo traukimo. Kulkos suhyra į daugybę smulkų karštų švino ir plieno skeveldrų. Šitos skeveldros skverbiai į siaurus kovos langelių plyšius, žiedžia rankas, veidą, kiurai pradegina drabužius...

Mašinos vairininkas dar jausnams berniukščiui, visai sumišo.

—Kas darai? Drauge vade? Kas gi tu? Mes žuvome,—bambėjo jis.

Kietai Vorosiļovo ranka nušviro jam ant peties.

—Na, kas tau, bičiuli, kas

tau! Ko nusigandai? Laikykis tvirčiau! Pabandyk, gal but, nors truputį mašina pasiduos atgal? Imk, imk,—pasiukink truputėlį... Na, tik nebijok, dar nieko bausias nėra! Atsisaudysim, išsoksim! Gyviau!

Kiekvienas musų matė, kaip siaurame skersgatvyje arba kime apsigrėžia didelis sunkvežimis. Paskubomis niekuomet šito nepadarysi. Žingsnis priekin, žingsnis atgal... truputėlį ir kairę, truputėlį į dešinę... Du metru pirmyn, du atgal,—ir vėl pusę metru į dešinę... Minutė, kita, trečia...

Taip buvo ir dabar.

O kulkos šiomis minutėmis lyte lijo, be perstojo. O kazokai jau perbėgę išilgai gatvės viukėte po tris, po keturis, po viengrį. Tai priguldaavo jie, tai pakildavo; jie drąsindavosi šauksmais, staigiumi, valivimais ir be atvangos šaudė. Ir kas akimirka jie artėjo.

—Ech, kad tik jie nesusivokytų užbėgti iš kitos pusės. Kad tik jie nesumanytų atkirsti kelio. Iškasti skersai gatvę griovio, užversti sienojum... Tuomet,—viskas žuvo! Kad taip dar tris minutes... Nors dvi... nors vieną...

Tuo metu kulkosvaidis gailėsi paskutinius laispius. Jis spregėjo. Soviniai visai baigėsi. Šarvuotio viduje buvo nepakenciamai karšta. Vorosiļovas pro siaurus kovos plyšius kirtu priešus iš mauzerio, pasirikdamas po viengrį: štai, tą prie tvoros... Dabar—antrą! Krito!

—Kad tik pakaktų šovinių,—kad tik suspėtuome... Na, dar... dar, drauge! Dar pabandyk truputį! Šalčiau! Dar kartą... Taip... taip!

Ir štai, pagaliau, mašina pasuko. Absargiai, visai pasivirsi į griovį, šlaip taip kairiai ratu už-

sikabino sausą molinio tako kraštą... Ir—pajudėjo! Taip, draugai, pajudėjo ir nuėjo!

Šarvuotio kovos boksėlis, tarytum karžygio galva su šalmu, ruscinai atsisuko atgal.

—O dabar, malonieji draugai, susirinkite paskutines kulkas. Štai, jums,—štai, štai, taip!

Maišatyje baltieji nę į galvą neatėjo mintis užbėgti šarvuotio iš užpakalio ir atkirsti kelią atgal? Kelias buvo laisvas.

Džiaugsmingai susatę užkimmis sirena. Šarvuotis, kaip į laisvą ištrūkęs žirgas, visas drebejo, tui svaidė užpakalinius ratus sausos žolės, dulkių ir grumstų debesis ir, pasiekęs didžiąją gatvę, skubėjo pas savuosius.

Uždavinys buvo atliktas. Raudonoji kariuonė dabar puikiai žinojo, kur slypi jos priešas. O tas mušio lauke svarbiausia.

Po dviejų valandų pasislėpę baltukai buvo išmūti iš kaimo.

T. L.

Peru respublikos prezidentas Manuel Prado. Jis aną dieną pareiškė, kad ant tos respublikos pasikėsino Ecuador respublika. Pastarosios valdininkai atsėvė tuom pačiu. Dabar J. V. ir didžiųjų Pietų Amerikos respublikų vyriausybės bando sustaityti ginčus tarpe šių dviejų mažutikų respublikų ir likviduoti incidentą.

Telef. Republic 1538.
INTERNATIONAL LIQUOR CO.
6246-48 S. California Chicago, Ill.

Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausių amerikoniškų ir importuotą degtinę.

Reikalaukite jusų tavernei Sunny Boy, 4 metų senumo, Kentucky degtinės. Turtinga, švelni ir labai puiki degtinė! Taipgi reikalaukite lietuviško Krupniko.

PARDUODAME TIKTAI TAVERNAMS
Mūsų Valandos nuo 10 iki 5
Užsakymai išvežiojami sekancią dieną.

FRANK VIZGARD

DETROIT, MICHIGAN

SPAUDOS PINKNIKAS

Regnia Visos Pažangiosios Lietuvių Organizacijos Naudai 'Vilnies' ir 'Laisvės'

SEKMADIENI, LIEPOS 20, 1941

Prasidės 12-tą Valandą Dieną

CAPITOL PARKE
Telegraph Road, Prie Sybley Rd.

\$100 PINIGAIS PRIE IŽANGOS

Pirma Dovana \$25 Antra Dovana \$15
Dvi Dovanos po \$10 Aštuonios Dovanos po \$5

Ižangos Bilietai Platinami Visų Pažangiųjų Organizacijų Narių. Išigykite juos dabar! Nuo 5 iki 25 centų vienas

Bus Puiki Programa ir Viena Geriausių Orkestrų Sokiama—Žaistai—Dainos—Vaisės—Miaulos Svieto—Visi Jūsų Pažystami ir Prieteliai.

Prašome visus Michigan ir aplinkinių valstijų lietuvius pasižymėti savo užrašų knygelėje liepos 20 dieną ir visiems kartu patraukti į Capitol Parką—Pažangiosios Spaudos pinkniką.

—Na, kas tau, bičiuli, kas

BRIGHTON PARK

A. Jarušienė Apleido Chicago

Plačiai žinoma chieagietė d-gė A. Jarušienė tūlam laikui Indiana valstijoje, apie 50 mylių nuo Chicago.

A. Jarušienė po vasaros karščių žada vėl grįžti į Chicago. Šiuom tarpu jos draugai ir pažystami gali ją matyti ant Central Ave., Beverly Shores, Ind., taipgi galima ją ir telefonu pasaukti sekanti: Michigan City 2799 R-3.

Jarušienė su savo gyvenimo draugu Leonu ten užlaiko vasarnamį, kur galima pasirenoduot kambarius dėl praleidimo vakacijų, arba ir šniap bile ka da progai pasitaikus galima pas juos apsisotir ir praleist tinkamai laiką.

Jų vasarnamius randasi prie pat ežero, labai gražioj vietoj, įrengtas moderniskai ir duoda malonų patarnavimą.

Gražus Išvaizavimas

Liepos 20 d. Brighton Parko Moteryų Ratelis turės savo išvaizavimą pas savo narę Jarušienę. Čia galės dalyvauti ir ne narės, tik būty gerai, kad ir kalno pranešimūtė komisijai, tada mes žinotume kiek užsakyt valgio, nes pasinaudžius ežere ir pasivaikščiojus ant tyro oro norisi daugiau valgyt.

Kad tikimasi svečiams patarnauti, reikalinga is kalno prisirengti. Norintieji su Brighton Parko moterim smagiai laiką praleisti susižinokite su sekantiom draugėm: D. Dijkienė, F. Uraškienė ir O. Jakubauskienė. Pirkimam, kad užsi praleisime smagiai laiką ir už prieinamų kainų. D. Dijkienė.

Priminimas Roselandiečiams Kelių Dalykų

Šiandien po pietų, liepos 12, vyksime į "Vilnius" naktinį pikniką. Neturintieš automobilių nuvežt trakai.

Rytoj, liepos 13, Washington Heights miškalyj bus LDS 139 kuopos piknikas. Visi LDS nariai ir abelnai roselandiečiai kvaukite.

Čerėdoj, liepos 16, bus labai svarbios prakalbos Lietuvių Darbininkų Svetainėj. Kalbės L. Pruseika apie karą ir kitus svarbius reikalus.

Neužmirškite tų pareigų. Senis.

"Vilnis" turi tūkstančius draugų, dėlto naudinga pasigarsinti joje.

Klubietės Rytoj

Pietų Namie Negamins

Dar ir Svečius Gardžiai Pavaizins Jackson Parke

Kaip ir pridera, po naktinio "Vilnius" pikniko šeiminiškės norės pasilsėti. Sužiniai ar ne, Chicago's Lietuvių Moteryų Kultūros Klubas už progą suteiks.

Sekmadienį, liepos 13 d., kultūriškės rengia šaunų išvaizavimą-pikniką paežeryje, Jackson Parke. Būty gerai, kad žadan tieji dalyvauti dar šiandien įsigytumēt tiketa, nes klubietės nori žinoti, maž-daug kiek prirengti "kauliukų." Mal, išvaizavime svečiai bus vaišinami ant vietos spirgintais "kauliukais" (barbecued spare ribs).

Išvaizavimas įvyks tų pačioj vietoj, kur ir pernai buvo, tai yra užpakalyj Mokslo Muziejaus (Museum of Science and Industry), apie 57-tos gatvės galą.

Gatvekariais privažuojama 51-ju iki galo linijos. Tada tik paeiti biskutuką tiesiai į parką ir pasukus po dešinei pamatysit būty lietuvių gauspindį bespirginant "kauliukus." Automobiliams privažiavimas irgi patogus is visų dalių miestą ir daugybę pasiparkinimū vietos.

Išvaizavimas prasidės nuo 10 val. prieš piet. Atvažiuodami pasisuauskite maudymsi kosuliumu, kad karščiams užėjus galėtumēt ežere pasimirkyti. Iki pasimatymo ryt dieną Jackson Parke. Tetulė.

Ristynės White City

Nanjo Singh, is Delhi, Indijos, atvykęs Chicago ristiis. Sako, jam mažai yra lygių. Bet promoteris Fred Kohler išsiuntinėjo žinią ristikams ir atsiaukė nemaitai norintieji persimesti su Singhu.

Pirmadienį, liepos 14, tad ir bus ristynės, White City, ant 63rd ir South Park gatvių. Ristis kelios poros.

Serga Blaškys

Girdėjau, kad J. Blaškys, 6430 S. Kenwood Ave., gerokai suirgęs. Patsenų informacijų apie jį nesužinojau, kai sužinojus paduosiu. Blaškiai geri vilniečiai. Blaškienė yra motina Agnės Kestavičienės, mūsų geros dainininkės. Rep.

MASKVA, liep. 10. — Kaip daugelis ženklų rodo, Tarybų Sąjunga jau bus baigus kariuomenės mobilizaciją. Kiek jos su-mobilizuota, tai karinė paspartis, bet kaip tvirtinama, jos užteks sunaikinti nuožmius Berlyno fašistus.

Jungtinių Valstijų marinai įsikuria Islandijoje. Jie ten bus iki pailsaiba dabartinis karas, kad nedaleisti naciams užimti tą svarbią kariniu atžvilgiu salą šiauriniame Atlantike.

13,000 Jaunuolių Priims i CCC

Civil Conservation Corps (CCC) šaukia 13,000 jaunuolių Illinois valstijoj lavinimui apsigynimo darbams, skelbia raštinė.

Jie bus mokinami apsigynimo inžinerijoje dirbti.

Užsiregistruoti galima Illinois State Employment Service, kur jie bus sykū užregistruoti ir kokiam darbam kas bus skirta.

Užsiregistruoti gali bile vaikinai ir merginos nuo 17 iki 24 metų. Amerikos piliečiai. Priimami gaus pradžioje po \$21 iki \$25 į mėnesį laike mokiuomosi. Rep.

Is Marquette Parko Apiešinkės

Pastatė Naują Svetainę Mūsų Apiešinkėj; Turėsime Įkurtuves

Lietuvių apgyventojų vietoj prie 69th st., Marquette Parke, Mrs. Murauskienė pastatė naują namą, kuriame yra tavernas, užpakalyje saliuokė ir vietoj rūšio pusėtinai didka salė, tinkama miltinam ir bankietam. Šioj apiešinkėj iki šiol nebuvo kiek mažesnis saliuokė parneskės nedideliam parengimam. Tiesa, yra salė prie 68th st. Tačiau ji pusėtinai didėlė ir perbrangi mažesniem parengimam. Didesniem parengimam ji būtų nebuoga, bet perzema ir neturi estrados.

Šiuo atveju, Murauskienė pastatėsi saliuokė, turėsim tinkamą. Pereitę ontradienį vietinė Li-

teratūros Draugijos kuopa turėjo susirinkimą. Po susirinkimo turėjo me vasės, tai buvo naujos salės įkurtuvės. Turint parneskęs vietų susirinkiti, manome daugiau veikti. Vietinis.

Naudokitės Pavasario Žemom Kainom BUDAVOKITE DABAR! TAUPYKITE! Ir Laš Ekspertai Ailiska Jums Darbu Pasistatykit Garazą Su Unijos Darbu Ant Jūsų Loto \$145

Apdiršime Jūsų jarda pirm budavojimo be jokiu iškaščių. Žemos kainos apdarymū porėlių. Imokėti nereikia, išmokėjimui maž.

Kodėl nenaksti tušio loto ant pinigų. Eikite, Pasa ir Padidinkite Jėras. Atidara modifikuos nuo 10 ryto iki 4-tos val. popiet. Mūsų atstovas gal pas jus apsilankyti dienomis arba vakarais. KAROL KAFKA, Prez. City BUILDING & LUMBER CO. 3201 S. PULASKI ROAD

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. NATHAN KENTER Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Elvd. 0014

Turtas Virš \$6,000,000.00 Apart Apsaugos, Turime \$475,000.00 ATARGOS FONDA Virš \$475,000.00 Nėra Saugamės Vietos Dėl Taupymo Pinigų, PARBUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS STANDARD FEDERAL SAVINGS LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. 4192 Archer Avenue VIRginia 1141

For Best Deal and Good Service Buy PACKARD BALZEKAS MOTOR SALES "U Will Like Us" 3451 S. Archer Ave., Tel. VIRginia 2332

We're Getting ELGINS For Graduation! 15-Jewel Elgin 10K, rose gold filled \$2975 (case strikingly styled). 15-Jewel Elgin 10K, natural gold filled \$3750 (case gold filled band).

Akinius pritaiko patyręs dakteras optometristas JOS. BUDRIKO Rakandų Krautuvėje Aukšinių Daiktų Departmente 3409-11 S. Halsted Telephone Yards 3088 Budriko Nedėlinis Programas WCFL 1000 K., 6:30 P.M. Per Vasarą

Svarbus Jaunimo Mitingas Penktadienį

Helen Kauro, LDS veikėja, kuri buvo Amerikos Jaunimo Kongrese, sugrįžus duos įdomų pranešimą apie Kongreso dar-

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted Street Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Su Geriausiu Skoniu P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

bus. Tam tiksliu jaunūnias rengia mitingą Hollywood salėj, penktadienio vakare, liepos 18. Svarbiu dalyvaui nevien jaunūnias, bet ir suaugusius. LDS nariai tėvai paragiokite savo vaikus, o kai kurie vaikai tegul tėvus paragina. Rep.

RAKANDUS (FURNITURE) IS SENŲ PADAROME NAUJUS Darbu Garantuojame Dėl Kainų Pasaukite: VICTORY 5619 Fort Dearborn Furniture Studio

Phone Yards 3549 Atdara vakarais GEORGE'S AWNING & TRUCK Cover Service Vežimam ir Langam Uždangalau, nauji ir patalysiti. Viskas is drobes. Paimam ir pristatom. 3747 S. Halsted St. Chicago, Ill.

DAN'S NEW PLACE DAN SMITH, Sav. 2301 S. Leavitt St. Chicago, Ill. Linksmu užėiga dėl visų-sėnų ir jaunų, išsigerit gardaus alaus, saldaus vyno ir tvirtos degtinės su maloniū patarnavimu.

John A. Laudont Tavern Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai. 3538 S. Halsted Street ir Mesos-Groserio Krautuvė. 3441 S. Morgan Street

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill. Garantuoja Kokybe, Ivalurama ir Produktus Savo Istaigoje RESTAURANE (VALGYKLOJ) Sveika, Svari, Rusiška-Amerikoniska Virtuvė. Kainos Zemos. 1628 W. Division Street Tel. Humboldt 4044 Mėsos ir Groserio Krautuvė Visokia Mėsa - Paukštiecia 2051 W. Division Street PRIMUM ORDERIUS Pokilimas, Parengimams ir Pasašai Tel. Brunswick 9468

URBA GELININKAS Gėlės Mylimiem, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuviem, Papanšimam 4180 Archer Avenue Phone: LAFayette 5809

Siunčiame Gėles Telegramomis i Viso Pasaalio Dalis LOVEIKIS-Kvietkininkas GĖLĖS VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicago ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorij Asociacijai Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3272 ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142

S. P. MAŽEIKA 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAL YARDS 1158 & 1159 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4808 LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAL CANAL 2515 & 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 & 2515

MARIJONA PUTRYTE a. a. MIRE LIEPOS 9 d., 1941, 10:09 VALANDĄ VAKARO po pirmo (mirusia) vyrų Kufulenė. Dabartinis vyras Valaitis, kuris rūpinasi laidotuviemis. Pailko dideliamė nulidimė 3 dukteris: Stella ir jos vyras Stanika, Paulina, jos vyras Vannina ir anūke Loreta, ir Mary Bobak, 3 sūnus Kadulius, Kazimiera, 30 moterį Daria, ir 2 anūkus, Povila, 30 moterį Anna ir anūka, ir Adolfa, 2 brolius: Kazimiera Putri, 30 moterį Frances ir jų šeima ir Vincas Putri, 30 moterį Zuzana ir jų šeima. Laidotoj aserai Ona, broj Povila Putri ir daug kitū giminių. Priklausd prie SIA 129 kuopos ir Chicago's Lietuvių Draugijos. Kūnas pasarvotas randasi A. M. Phillips koplyčioj, 3307 Litanicas Avenue. Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 14 d., 1:00 valandą popiet. Iš koplyčios bus atvežti i Tautiškas Kapines. Visi A. A. Marijonos Valaitienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvaut laidotuviem ir suteikti jai pastulnį patarnavimą ir atsivėvekinimą. Nulidė Iekame, VYRAS, DUKTERYS, SUNAI ZENTAL, MARCIOS, BROLIAI, ANUKAI BROLIENES IR GIMINES Laid. dir. A. M. Phillips, tel. Yards 4808.

PAKVIEĖTĪMAS

Šiandien turime "Vilnės" naktinį pikniką. Prasidės nuo pietų ir tęsis iki vėlai nakties, gražiam Oaks Parke, ant 119-tos ir Archer kelio.

Kviečiame visus "Vilnės" skaitytojus, visus Chicago ir apylinkės lietuvius dalyvauti šiame piknike.

Šis piknikas rengtas dėlto, kad pirmenis "Vilnės" piknikas neįėjo kaip norėta iš priežasties lietaus.

Bet pasitaikė labai svarbus laikas, Vokietijos karas prieš Sovietų Sąjungą, abelnai didelis sujudimas prieš fašizmą.

Šis piknikas dėlto bus kaip ir demonstracija prieš fašizmą, už rėmimą SSSR ir visos demokratijos karo prieš hitlerizmą.

Tuo reikalu bus pasakyta svarbi kalba, remiantis vėliausiais daviniais iš fronto ir iš kitur.

Kas tik galite, prašomi dalyvauti. Kam galima, būkite atšiauriau, kas to padaryti negalės, bent vėliau pribūkite.

Busai ir trokai veš neturincius automobilių.

LKM Choras Turės Pikniką Liepos 20

Didžiulis ir garsus LKM Choras rengiasi prie pikniko liepos 20, Liberty Grove; visi choro rėmėjai, visi kas tik gali, kviečiami dalyvauti.

Choras veiksia duos ir gerą programą. Jei kitiems duoda, tai savo piknike tikrai duos.

Choras mokins naują dainą, rodos, žodžiai Jasilionio, o muzika Žilėvičiaus.

Antradienį, liepos 29, choro pamokos bus Gramonto salėje, nes Hollywood salę bus prakalbos, kalbės D. Solomskas iš New Yorko.

Choras sutiko svetainę užleisti prakalbos. Koresp.

Rengiasi prie Šolomsko Prakalbų

D. M. Solomskas, LLD centro sekretorius, atvyksta Chicago trims dienoms, Jis, mat, turi maršrutą po lietuvių kolonijas iki Chicago.

Chicagočiai ruošiasi prie su renginio jam prakalbų liepos 29, Brighton Parke.

Brightonparkečiai turėtų susbrusti, kad prie ty prakalbų juo geriau pasiruošti.

Vokietijos fašizmui sutriuškintus keletą šalių ir įėjus Lietuvai, ir lietuvių fašistai Amerikoje pakėlė galvas. Jie veda hitlerinę propagandą ir savo spaudoje ir per radiją.

Mums reikia stropiai veikti prieš tai. Atmušti jų pastangas. Brp.

AR SMETONINIAI NORI PERSIORIENTUOTI?

Susidarius Naujoms Sąlygoms, Jie Atsidūrė Keblioje Padėtyje

SMETONA JAU NENAUDINGAS JIEMS; SAKO. ATSIKRATYSIĄ JO

Seredoj Palmer House turėjo būti svarbi smetonininkų konferencija, šaukta vardu "Lietuvių Nacionalio Šelpimo Fondo," bet vietoj konferencijos buvo mažas mitingėlis apie 12 asmenų.

"Vilnės" reporteris jie sveltinagai priėmė, iškyrus vieną diktoką vyrą, kuris bijojo "bent ką turėti" su vilniečiu.

Laikė pietų padaryta keli pareiškimai.

Buvęs Amerikos ministeris Kaune, p. Norem, išreiškė nepasitenkinimą, kad vietoj konferencijos, keli žmonės atėjo ir dėlto nebus galima tinkamai pravesti pasibrėžimus.

Mr. Norem turėjo raštišką pareiškimą, kuriame jis skaito nacių įsiveržimą Lietuvon sveikintinu. Jei tas pareiškimas pasiektų Washingtoną, nam rodos, p. Norem turėtų priežasties galėtis.

Pavyzdžiui, pareiškime yra štai kas: "Sveikinti bilnosavių (Lietuvos) iš Rusijos, kad ir Vokietijos ranka, yra natūralu."

Kitaip sakant, gerai, kad Hitleris pagrobė Lietuvą. O jei tas gerai, tai būtų gerai, kad Hitleris laimėtų karą visur prieš Sovietų Sąjungą.

Valstybės departamentas ir prezidentas Rooseveltas tačiaus kitaip į tai žiūri.

Angliški laikraščių reporteriai nušėjo tokiu pareiškimu. Vienas jų pastebėjo: "Jie per daug atvirai pasireiškia."

Pats Smetona nebuvo, bet jis prisijuntė savo pareiškimą.

Naciai užpuolė Lietuvą, kuri gražiai, talkoj gyveno. Hitleris terioja Lietuvą, bet Smetona savo pareiškime blaurliai atakuoja Sovietų Sąjungą, o prieš Hitlerį, prieš Lietuvos naikintoją, teriojantį nei žodelio.

Smetona, taigi, pasilieka ištikimas Hitleriui, kaip buvo, nors dabar jam ta rolė sunkiais eisis. Jo atakos prieš Sovietų Sąjungą jok yra talka Hitleriui, o Amerika stvoja už Sovietų Sąjungos rėmimą, už sunušimą Hitlerio.

"Vilnės" reporteriai užklausus, kodėl nėra Smetonos, vienas reporteris pasiūlė paaiškinti, kad susidarius naujai situacijai jis nebus reikalingas ir dar gali būti sunkenybė, veikiausia teks jo atsikratyti.

Kuomet pp. Norem ir Smetonos pareiškimai yra "senos bilnosijos" vedimas, tai komiteto vardu paruoštas spaudai pareiškimas jau sako štai ką:

"Aktualioj pastarųjų įvykių užsieny ir sudarymo naujos pro-nacines valdžios Lietuvoje, Lietuvių Nacionalio Šelpimo Fondas ypač nori išaištyti galimą susidaryti neteisėną supralimą, jog Lietuva tikrai norėtų hitlerizmo ar kad Amerikos lietuviai užgirtų numatomą Hitlerio-Lietuvos susitarimą."

Kad Lietuvos žmonės priešingi hitlerizmui, tai teisybė, lygiai teisybė, kad Amerikos lietuvių milžiniška dauguma prieš hitlerizmą, bet negalima ta pasakyti apie lietuvius tautininkus, smetonininkus, taipgi kitus atžagareivius.

Atrodo, kad šiuo pareiškimu spaudai norima apkaistyti visai kitokias veikimas.

Tautininkų, klerikalų ir socialnacių laikraščiai deda Hitlerio agentų iš Berlyno siunciamas žinias. O ar tai ne pastaravimas Hitleriui?

Tiesioginiai šis komitetas gali šalintis atsakomybės už laikraščius, už nacių propagandą, bet p. Noremo pareiškimas rodo, kad ir čia esama ty, kurie sveikina Hitlerio "išlaisvinimą," o tai pavergimą, Lietuvos.

Dėlto smetonininkų sudaryta organizacija mato reikalo teisingis?

Tam gali būti kelios priežastys.

Viena, Sovietų karas su Vokietija krypsta taip, kad naciai sunušami. Aišku, Hitlerio okupacija Lietuvos yra tik laikina. Sveikinimas tos okupacijos tik parodo trumparegišumą. Nacių uždėta Lietuvos valdžia, žinoma, turės nešintis, kaip Smetonos valdžia išsinešino.

Smetoniniai dėlto jau "persiorientuoja," neva pasisako prieš hitlerizmą, nors visai spaudai pareiškimus duodami.

Kita, Sovietų Sąjungai stojus karas su Vokietija, Amerikos vyriausybės atsinešimas link SSSR pasikeitė. Smetonos pozicija dėlto pasidarė kėhli, taipgi ir smetonininkų organizacijos. Jiems būtina reikta kaip nors perstatyti, kad ir jie su demokratija.

Nustatymo pareiškime jie sako, kad jie "tvirtai tiki, jog Lietuvos likimas priklausys nuo demokratijos pergalės, o demokratijos pats pirmas priešas yra Hitleris."

Taip tikėdami, jie turėtų ir veikti dėl demokratijos laimėjimo, taip veikiant reikty stoti su Sovietų Sąjungą. Jie betgi taip nedaro.

Jų pareiškimas dėlto yra tuščias ir tik pėdsakų mėlymas.

Trečia, sekant seną liniją netgi nesidangišius galima dabar sutikti su keblumais, nes Washingtono vyriausybė pasisakė už rėmimą Sovietų karo prieš Vokietiją. Išvengimui to jiems teko nauji pareiškimai daryti.

Ir skaičium ir ūpu ši konferencija tačiaus rodo, kad "persiorientavimas" tautininkams nevyksta. Nauja situacija visai išmušė jiems iš po kojų pagrindą.

Savo spaudoj, savo veikime taip žinūriai atakuodami Sovietų Sąjungą, kuri dabar veda karą prieš fašizmą, žodžiais jie negi galės savo darbus užglostyti ir prisigerinti prie demokratikai nusileikusių žmonių.

Jei jie tikrai nori persiorientuoti, tai jie tuojau turi darbais parodyti, kad jie prieš Hitlerį, prieš fašizmą, už demokratiją, kurios kova veda Sovietų Sąjungą, Angliją ir Ameriką.

Ši konferencija tačiaus neparodė, kad jie prie to bent pasirengę. Jų pareiškimai dėlto nieko nereikšia, nežinint, kad ten yra frazių apie demokratiją.

Esant tokiai situacijai, jų konferencijukė buvo menka ir joje ūpas visai išsekęs, žemai nukritęs.

Pavarė Tris Policistus už Kysių Emimą

Miesto Civil Service komisija prašalino tris jau pirmiau suspenduotus policistus iš Kensington stoties, kurie apkaltinti kyšiu emime.

Pavartyti policistai yra James Ryan, R. J. Nelligan ir J. McDonald.

Turėjom Gerą Svečią iš Rytų

Šiomis dienomis buvo atvykęs Chicago seniau dirbęs "Vilnės" spaustuvėj Vincas Rudaitis, gerai chicagočiams žinomas, o vilniečiams mylimas žmogus. Jis buvo ilgą laiką spaustuvės menadžeris ir visais vilniečiais gerai ir gražiai sugyveno.

Dabar jis dirba "Laisvės" spaustuvėj.

Jis turi vakancijas ir atvyko pabuvoti pas lietuvius fermerius Indiana valstijoje. Pirmiausia rodos sustos pas M. Bacevičių.

Geros kloties jam. Vilniečiai.

Zenybos Bridgeporte

Joana Šimkiūtė teka už Benio Suleckio, Vestuvės bus liepos 19.

Šimkiūtė gyvena ant 3120 Lituanica Ave., Suleckis čia ant 3156 Aberdeen St.

Filatelistams Naujiena

Postmasteris Ernest J. Kruegen skelbia, jog susitarta su Parko Distriktu, kad parkuose išstatyti parodymui filatelijos trokas, kuriam bus visokių paštazenklių (stampų) ir filatelista turės progos pamatyti.

Galima matyti tai nuo 12 iki 5 val., antradienį, liepos 22, ir nuo 9 ryte iki 5 vakare liepos 23, 24, 25 ir 26 dienomis.

Visi, kas interesuojasi filatelia, taipgi studentai ir mokytojai kviečiami pamatyti tai.

Aplankę gaus souvenyrų. Pirkti stampų nebus galima čia. Rep.

VILNIES NAKTINIS PIKNIKAS

LIEPOS-JULY 12

Pradžia 12-tą Valandą Dieną

OAKS GROVE

119th and Archer Avenue

Busai Veš Žmones į Pikniką 3-čią ir 5-tą Valandą Popiet

BRANGŪS "VILNIES" PRIETELIAI IR DRAUGAI!

Pavasarinį "Vilnės" pikniką, birželio 15 d., sugadino lietus. Labai daug chicagočių, "Vilnės" patriotų, dėl blogo oro negalėjo dalyvauti.

Kviečiame visą Didžiosios Chicago ir apylinkės pažangiąją lietuvių visuomenę dalyvauti šiame piknike ir paremti dienraštį "Vilnij" moraliai ir materialiai. "VILNIES" DIREKTORIAL.